

A collection of drug paraphernalia is arranged on a dark, textured surface. In the foreground, a large metal spoon holds a pile of white, crystalline powder. To its right, a clear plastic bag contains a yellow liquid. A syringe with a blue plunger and needle is positioned near the powder. Another syringe with a blue plunger and needle is placed near the yellow liquid. A small, rusted metal spoon is also visible. Several pills of various colors (yellow, orange, black, white) are scattered on a white paper napkin. A digital scale is partially visible at the bottom left, showing '0.00' on its display.

UYUŞTURUCU VEYA UYARICI MADDE TİCARETİ SUÇLARI

Av. Eşref ÇELİK

SUÇUN KONUSU NEDİR?

- ❖ Uyuşturucu veya uyarıcı madde etkisi yapan, kişilerde bağımlılık meydana getiren bütün maddeler suçun konusunu oluşturur.
- ❖ 188/4-A Kapsamında Sayılanlar (**eroin, kokain, morfin, bazmorfin, sentetik kannabinoid ve türevleri, sentetik katinon ve türevleri, sentetik opioid ve türevleri veya amfetamin ve türevleri**)
- ❖ 2313 Sayılı Kanun Kapsamında sayılanlar (**afyon, esrar, morfin, koka yaprağı, asedikon vs.**)
- ❖ 3298 Sayılı Kanun Kapsamında sayılanlar (**haşhaş kapsülleri, ham afyon vs.**)
- ❖ Bakanlar Kurulu ya da Cumhurbaşkanı Kararlarında belirtilen uyuşturucu maddeler
- ❖ Taraf olduğumuz 1961 sayılı TEK Sözleşmesinin I-II Sayılı Cetvellerinde Gösterilen Maddeler

ELE GEÇEN MADDENİN UYUŞTURUCU MADDE OLUP OLMADIĞI HUSUSUNDA ŞÜPHE VARSA:

- ❖ Kimi zaman ele geçirilen maddenin uyuşturucu veya uyarıcı madde olup olmadığı hususu şüpheli olabilir.
- ❖ Böyle bir durumda Adli Tıp Kurumu 5. İhtisas Kurulu'ndan ya da bu maddelerin analizini yapabilecek uzman kuruluşlardan rapor alınması talep edilmelidir.
- ❖ Gelen raporda şüpheli maddenin içerdiği etken maddelerden herhangi birinin kanunda ve belirtilen listelerde yer alan maddelerden olması halinde suç oluşur.
- ❖ Doğrudan listelerde yer alan isimlerin tespitine gerek yok; ham maddenin tespit edilmesi yeterlidir.

ELE GEÇEN MADDELER BU LİSTEDE SAYILANLARDAN BİRİ DEĞİLSE CEZALANDIRMA YOLUNA GİDİLEBİLİR Mİ?

- ❖ Çoğunluk görüşe göre; ele geçen bir madde ilgili kanun ve listelerde sayılan maddelerden biri değilse cezalandırma yoluna gidilemez. Ancak;
- ❖ Uyuşturucu veya uyarıcı madde olmamasına rağmen, üretimi resmi makamların iznine ya da reçeteye bağlı olan ve uyuşturucu veya uyarıcı madde etkisi doğuran maddelerin kullanmak amacı dışında bulundurulması halinde TCK 188/6 uyarınca cezalandırma yoluna gidilebilir. (**concerta, suboxone, ritalin, xanax vb.**)
- ❖ Tek başına uyuşturucu veya uyarıcı madde olmamasına rağmen, bunların üretiminde kullanılan maddelerin ithali, imali, satışı, satın alınması vs. halinde TCK 188/7 kapsamında cezalandırma yoluna gidilir.

YARGITAY 20. CEZA DAİRESİ, 2018/1341 ESAS, 2018/2394 KARAR

“... Sanığın sattığı iddia edilen toz maddenin parasetamol ve kafein içerdiği, parasetamol ve kafein maddelerinin *5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu’nun 188. maddesinin 4. fıkrasında, 2313 Sayılı Uyuşturucu Maddelerin Murakabesi Hakkında Kanun’da, 3298 Sayılı Uyuşturucu Maddelerle İlgili Kanun’da, Uyuşturucu Maddelere Dair 1961 Sayılı Tek Sözleşmesi’nin 1 ve 2 numaralı cetvellerinde, ... Bakanlar Kurulu kararlarında sayılan uyuşturucu ve uyarıcı maddeler arasında yer almamaları nedeniyle uyuşturucu veya uyarıcı madde olarak kabul edilemeyecekleri...*”

HANGİ EYLEMLER UYUŞTURUCU VEYA UYARICI MADDE SUÇLARI KAPSAMINDA DEĞERLENDİRİLİR?

Uyuşturucu veya uyarıcı madde suçları genel itibariyle üç başlıkta ele alınır:

- ❖ **Türk Ceza Kanunu'nun 188/1. Maddesi:** “ Uyuşturucu veya uyarıcı maddeleri ruhsatsız veya ruhsata aykırı olarak imal, ithal veya ihraç eden kişi, yirmi yıldan otuz yıla kadar hapis ve ikibin günden yirmibin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılır.”
- ❖ **Türk Ceza Kanunu'nun 188/3. Maddesi:** “ Uyuşturucu veya uyarıcı maddeleri ruhsatsız veya ruhsata aykırı olarak ülke içinde satan, satışa arz eden, başkalarına veren, sevk eden, nakleden, depolayan, satın alan, kabul eden, bulunduran kişi, on yıldan az olmamak üzere hapis ve bin günden yirmibin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılır.”
- ❖ **Türk Ceza Kanunu'nun 188/7. Maddesi:** “ Uyuşturucu veya uyarıcı etki doğurmamakla birlikte, uyuşturucu veya uyarıcı madde üretiminde kullanılan ve ithal veya imali resmi makamların iznine bağlı olan maddeyi ülkeye ithal eden, imal eden, satan, satın alan, sevk eden, nakleden, depolayan veya ihraç eden kişi, sekiz yıldan az olmamak üzere hapis ve bin günden yirmibin güne kadar adlî para cezası ile cezalandırılır.”

I. TCK’NIN 188/1. MADDESİNDE DÜZENLENEN SUÇ:

A. İMAL:

Uyuşturucu veya uyarıcı maddenin imali esas itibariyle üç şekilde olabilir:

- ❖ Tek başına uyuşturucu veya uyarıcı madde özelliği olmayan iki veya daha fazla maddenin kimyasal tepkimeye sokulması sonucunda uyuşturucu veya uyarıcı madde elde edilmesi, (**efedrin, kırmızı fosfor ve yanıcı maddelerin birleştirilerek methamfetamin elde edilmesi**)
- ❖ Uyuşturucu veya uyarıcı maddenin birtakım yöntemlerle başka bir uyuşturucu veya uyarıcı maddeye dönüştürülmesi, (**morfinden eroin elde edilmesi**)
- ❖ Bir uyuşturucu veya uyarıcı maddenin damıtma gibi yöntemlerle içinde bulunan ve saf olmayan maddelerin ayrıştırılarak arıtılması.

HANGİ İŞLEMLER İMAL KAVRAMI KAPSAMINDA DEĞERLENDİRİLMEZ?

- İmal kavramından ne anlaşılması gerektiği Türk Ceza Kanunu'nda tanımlanmamıştır.
- Uyuşturucu Maddelere Dair 1961 Tek Sözleşmesinin 1. maddesinde imal; istishal (afyon, koka yaprağı, kenevir ve hint kenevirinin ekilmesi ve toplanması) hariç uyuşturucu madde elde edilmesini sağlayan tüm işlemler olarak tanımlanmaktadır. Bu kapsamda;
 - ❖ Kenevir bitkisinin ekilip yetiştirilmesi, (2313 S. Kanun)
 - ❖ Kenevir bitkisinin kurutulması, elenmesi, toz haline getirilmesi,
 - ❖ Esrarın öğütücü vasıtasıyla öğütülmesi, yapraklarının ayrılması,
 - ❖ Toz şeklindeki maddenin tablet ya da plaka haline getirilmesi vb. işlemler

İmal değildir.

YARGITAY 10. CEZA DAİRESİ, 2021/2782 ESAS, 2021/7107 KARAR

“...Kenevirin yetiştirilmesi, yapraklarının toplanıp kurutulması ya da yapraklarından reçinenin toplanması üretim sayıldığından; kenevirin ufalanıp elenmesi, yapraklarından ayrıştırılması, toz haline getirilmesi, ayıklama niteliğinde olduğundan; toz durumdaki esrarın plaka haline getirilmesi de fiziki durumu değiştirme olduğundan, imal sayılmazlar.

*İkamet-araç arama, elkoyma ve yakalama tutanağı ile tüm dosya kapsamına göre; somut olayda aramanın yapıldığı villada özel bir kumanda ile çalıştırılan gizli bir asansör sistemi aracılığıyla inilebilen alanda **21.955,2 gram esrar ihtiva eden toplam 76.712 gram kenevir ile kenevir bitkisi yetiştirme amaçlı özel tesisat ve malzemelerin ele geçirildiği, tutanaklarda belirtilen malzemeler ile techizatın teknik anlamda uyuşturucu madde imalinde kullanılacak nitelikte olmadığı da gözetilerek**, sanıkların sabit olan eylemlerinin TCK'nın 188/3. maddesinde düzenlenen “**uyuşturucu madde ticareti yapma**” suçunu oluşturduğu gözetilmeden, bu suç yerine “**uyuşturucu madde imal etme**” suçundan mahkûmiyet hükmü kurulması,...*”

İMAL SUÇUNUN TESPİTİ

- ❖ Yargıtay içtihatlarında ele geçen maddelerden uyuşturucu veya uyarıcı madde imal edilip edilmediğinin tespiti, Adli Tıp Kurumu 5. İhtisas Kurulu Raporu ile belirlenmektedir. (10. CD, 2021/16402 E., 2022/313 K.)
- ❖ Gelen raporda, elde geçirilen maddeler ve dosya kapsamı bir bütün olarak değerlendirildiğinde, uyuşturucu madde imalinin gerçekleştirildiği yönünde görüş bildirilmişse, TCK 188/1 kapsamında cezalandırma yoluna gidilir.
- ❖ İmal eylemi tamamlanmadan ve uyuşturucu madde elde edilmeden imal suçunun oluştuğundan bahsedilemez.
- ❖ İmal için gerekli araç ve gereçler hazır bulundurulmasına rağmen icra hareketlerine başlanmamışsa, ele geçen maddelerin niteliğine göre TCK 188/3 ya da TCK 188/7 kapsamında cezalandırma yoluna gidilir.

**T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Adli Tıp Kurumu**

Beşinci Adli Tıp İhtisas Kurulu

Sayı :65424172-101.01.02/2020/116571-89

Karar: 11/01/2021-2021/71

Dosya kapsamı itibariyle ele geçirilen suça konu kimyasal maddelerin "uyuşturucu veya uyarıcı madde etkisi doğuran" maddelerden olup olmadığı, her hangi bir uyuşturucu veya uyarıcı maddenin hammaddesi olup olmadığı ve ele geçen materyaller ile bu maddeler bir araya getirildiğinde ya da kimyasal niteliği değiştirildiğinde her hangi bir uyuşturucu veya uyarıcı madde elde edilip edilemeyeceği,

Bu materyalden ve materyaller üzerinde tespit edilen kimyasal maddeler itibariyle sanığın savunmasında belirttiği " Kalay Sülfat" maddesinin elde edilip edilemeyeceği ayrıca ele geçen Efedrin maddesi ile Kalay Sülfat maddesinin sarartılıp sarartılmayacağı,

Sanık Jale'den ele geçen ve uzmanlık raporunda SCL- ADB-A kalıntısı tespit edilen maddenin ele geçen aparatlar ve kimyevi maddelerle elde edilip edilmediği ve bu minvalde Efedrin ve Metamfetamin maddelerinin üretim prosedürünün ele geçen materyallerle irtibat kurularak tartışılması,

Bir kısım materyaller üzerinde tespit edilen Metamfetamin kalıntısının elle transfer yoluyla bu materyallere geçmiş olup olamayacağı tespit edilmesi istenmektedir.

BULGULAR:

İstanbul Kriminal Polis Laboratuvarı Müdürlüğü'nün 03/09/2020 tarih ve İST-KİM-20-26334 sayılı uzmanlık raporunda kimyasal reaktiflerle renk testi, IR, pH testi, XRAY, Raman ve GC/MS yöntemi ile yapılan analizler sonucunda;

1) Hidrojen Peroksit ibareli plastik şişede daralı ağırlığı 263g gelen şeffaf renkli sıvı maddenin **Hidrojen Peroksit** olduğu,

2) İyot ibareli cam şişede daralı ağırlığı 162g gelen gri renkli granül halinde maddenin **İyot** olduğu,

3) Hidroklorik asit ibareli plastik şişede daralı ağırlığı 870g gelen şeffaf renkli sıvının **Hidroklorik asit (HCL)** olduğu,

4) Sülfürik asit ibareli 2 adet plastik şişede daralı ağırlığı 3521g gelen şeffaf sıvı maddenin **Sülfürik asit** olduğu,

5) İbaresiz plastik şişede daralı ağırlığı 984g gelen şeffaf sıvı maddenin **Benzil Alkol** olduğu,

6) Fenolftalein ibareli plastik şişede daralı 126g gelen beyaz renkli toz maddenin **Fenolftalein** olduğu,

7) Sodyum hidroksit ibareli plastik şişede daralı ağırlığı 1093g gelen beyaz renkli granül halinde maddenin **Sodyum hidroksit** olduğu,

8) TALK ibareli plastik şişede daralı ağırlığı 1168g gelen beyaz renkli toz maddenin yasal kısıtlılık altında bulunan herhangi bir uyutucu veya uyarıcı madde **içermediği**,

9) Sentetik tiner ibareli cam şişede daralı ağırlığı 711g gelen şeffaf sıvı maddenin **Tiner** olduğu,

10) Aseton ibareli plastik şişede daralı ağırlığı 775g gelen şeffaf sıvı maddenin **Aseton** olduğu,

11) Kloroform ibareli plastik şişede daralı ağırlığı 1340g gelen şeffaf sıvı maddenin **Kloroform** olduğu,

12) Amonyak ibareli plastik şişede daralı ağırlığı 962g gelen şeffaf sıvı maddenin **Amonyak** olduğu,

13) Karton kutuda 3 adet kırık halde cam beherde **Efedrin** kalıntısı bulunduğu,

Sayfa : 1

UYAP Bilişim Sistemindeki bu dokümana <http://vatandas.uyap.gov.tr> adresinden YcKTLNe - dheohBz - j+J8VWS - E/c0pM= ile erişebilirsiniz.

**T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Adli Tıp Kurumu**

Beşinci Adli Tıp İhtisas Kurulu

Sayı :65424172-101.01.02/2020/116571-89

Karar: 11/01/2021-2021/71

14) Bir adet plastik çırpıcıda **Metamfetamin** kalıntısı bulunduğu,

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Adli Tıp Kurumu

Beşinci Adli Tıp İhtisas Kurulu

Sayı :65424172-101.01.02/2020/116571-89

Karar: 11/01/2021-2021/71

9) 5CL-ADB-A'nin 3-numaralı konumda amid taşıyan indol türevi sentetik kannabinoid olduğu, Sağlık Bakanlığı'nın 04/02/2016 tarihli ve 14776 sayılı yazısı üzerine 08/03/2016 tarih, 2016/29647 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Bakanlar Kurulu'nun 16/02/2016 tarih, 2016/8548 sayılı Kararnamesi ile 2313 Sayılı Uyuşturucu Maddelerinin Murakabesi Hakkındaki Kanun'un 19. Maddesi'ne göre uyuşturucu madde kapsamında değerlendirilen maddelerden olması nedeniyle 5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 188. Maddesi kapsamında olduğu, ayrıca bu kanun maddesinin (4/a) fıkrasında yapılan değişikliğin 04/04/2015 tarihli, 29316 Sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmasıyla da 5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 188/4. Maddesi kapsamındaki uyuşturucu veya uyarıcı maddelerden olduğu,

10) Ortamda nihai ürün olarak Metamfetamin ile başlangıç maddesi olan Efedrin, kimyasal reaksiyonun olabilmesi için gerekli bazı kimyasal maddelerin ve bu maddeler ile bulaşık malzemelerin de bulunması hususu birlikte değerlendirildiğinde; 5237 Sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 188/1. maddesi kapsamında imalatın gerçekleşmiş olduğu oy birliği ile mütalâa olunur.

YARGITAY 10. CEZA DAİRESİ, 2021/16394 ESAS, 2023/713 KARAR

“...Sanık hakkında usulüne uygun şekilde 5271 sayılı Kanun'un 135 inci ve 140 ıncı maddelerine göre işlem yapıldığı, usulüne uygun olarak verilen arama kararı üzerine olay tutanağında belirtilen adreste yapılan aramada sanığın elinde uyuşturucu madde taşıdığı poşetle yakalandığı, iş yerinde yapılan aramada ele geçen maddeler ve malzemeler hakkında Adli Tıp Kurumu 5. İhtisas Kurulu'nca düzenlenen 26.08.2019 tarihli raporda, 5237 sayılı Kanun'un 188 inci maddesinin birinci fıkrası kapsamında imalatın gerçekleşmiş olduğunun mütalaa edildiği, yine uygulanan tedbir kapsamında elde edilen görüntülerdeki kişi ile sanık arasında benzerlik olduğu yönünde ATK'dan rapor alındığı, sanığın yakalanma şekli, olay yerinde bulunan uyuşturucu imalatında kullanılan başlangıç maddeleri ile sonuç madde olan metamfetamin maddesinin ele geçirilmesi, 5271 sayılı Kanun'un 140 ıncı maddesi kapsamında elde edilen görüntüler çerçevesinde sanığın üretim yaptığının net bir şekilde tespit edilmesi, sanığın depoyu kiraya verdiği şahıs olarak belirttiği Suriye uyruklu şahsın tespit edilememesi, depo içerisinde bulunan metaryallerde ve elektrikli ısıtıcı düğmesi üzerinde sanığın parmak izinin tespit edilmesi ile Adli Tıp 5. İhtisas Kurulu raporu çerçevesinde sanığın suçunun sübuta erdiğinin anlaşıldığı... bu nedenle temyiz istemlerinin reddine...”

B. İTHAL:

- ❖ Uyuşturucu veya uyarıcı maddenin ruhsatsız veya ruhsata aykırı olarak yurt dışından yurt içine sokulmasıdır.
- ❖ Maddelerin hangi vasıta ile sokulduğunun önemi yoktur. (Karayolu, havayolu, denizyolu, üstünde, midesinde vs.)
- ❖ İthal suçunun oluşabilmesi için eylemin mutlaka kullanmak dışında bir amaçla gerçekleşmesi şarttır.
- ❖ Uyuşturucu veya uyarıcı madde ithal suçu bakımından sınır kapısı (gümrük kapısı) olmayan yerlerde ülkeye girdiği anda suç tamamlanır.
- ❖ Sınır kapısı (gümrük kapısı) olan yerler bakımından ise gizleme kastı olup olmadığına bakılır.

❖ İTHAL VE İMAL SUÇUNUN GERÇEKLEŞMESİ İÇİN KULLANIM AMACI DIŞINDA HAREKET EDİLMESİ GEREKİR.

YARGITAY 10. CEZA DAİRESİ, 2020/6154 ESAS, 2020/5124 KARAR

“...Uyuşturucu madde ithal etme suçunun oluşabilmesi için eylemin kullanmak dışında bir amaçla gerçekleştirilmesi gerektiği, suç tarihinde sanığa teslim edilen koli içerisinde ele geçirilen methylone etken maddesini içeren 100,3 gr maddeyi kullanmak için bulundurduğuna ilişkin savunması karşısında, ele geçirilen ve özellikleri dosyada mevcut İstanbul Kriminal Polis Laboratuvarı Müdürlüğünün 24.04.2013 tarihli raporunda belirtilen methylone etken maddesini içeren maddenin içerdiği net uyuşturucu madde miktarının tespiti ile maddenin kullanımına ilişkin dozajına dair bir tespitle bulunulup bulunulamayacağı konusunda, Adli Tıp Kurumu Başkanlığı ilgili ihtisas dairesinden rapor alınarak sonucuna göre sanığın hukuki durumunun belirlenmesi gerektiği gözetilmeden eksik araştırma ile hüküm kurulması...”

SINIR KAPISI (GÜMRÜK KAPISI) ve GİZLEME KASTI MESELESİ:

- ❖ Sınır kapısına gelmeden evvel yakalanması halinde yani ülke sınırlarına girmeden yakalanmışsa ithal suçu oluşmaz.
- ❖ Eğer gümrük bölgesine giriş yapılmış ve **fail tarafından kendisinde uyuşturucu ya da uyarıcı madde olduğu söylenmişse**, bu durumda da ithal kastının bulunmadığı kabul edilir. *(etkin pişmanlık kapsamında daha hafif cezayı gerektiren nakletme ya da sevk etme)*
- ❖ Eğer gümrük bölgesine **giriş yapılmış ve fail herhangi bir beyanda bulunmadan evvel gümrük görevlileri maddeleri bulmuşsa**, gizleme kastı olmadığından yine ithal suçu oluşmaz. *(daha hafif cezayı gerektiren nakletme ya da sevk etme)*
- ❖ Eğer gümrük bölgesine **giriş yapılmış ve fail kendisinde herhangi bir uyuşturucu madde olmadığını beyan etmiş ya da uyuşturucu maddeler gizli bölmelerde ele geçirilmişse**, bu durumda gizleme kastı söz konusu olduğundan artık ithal suçu tamamlanmış olacaktır.

tvnet.

TRANSİT GEÇİT MESELESİ:

- ❖ Sözlük anlamı olarak; bir yerde beklemeden ya da durmadan geçmek, transit geçiş olarak nitelendirilir.
- ❖ Eğer bir uyuşturucu veya uyarıcı maddenin bir ülkeden başka bir ülkeye sokulması halinde, maddelerin burada kalacağına dair tespitler yapılmışsa artık ithal suçu oluşmuş olur.
- ❖ Eğer ülkeye sokulan uyuşturucu veya uyarıcı madde, başka bir ülkeye götürülecekse; örneğin İran'dan Türkiye'ye gelen uyuşturucu veya uyarıcı madde buradan Yunanistan'a götürülecekse, bu durumda ithal suçu oluşmaz; tamamlanmış nakletme ya da sevk etme suçundan söz edilir.

C. İHRAÇ:

- ❖ Uyuşturucu veya uyarıcı maddenin yurt içinden yurt dışına çıkarılması halinde söz konusu olur.
- ❖ Maddelerin hangi yolla ve nasıl çıkarıldığının hiçbir önemi yoktur.
- ❖ İthal suçunda olduğu gibi ihraç suçunda da kullanım amacı dışında bir amaçla hareket edilmesi gerekmektedir.
- ❖ **Yargıtay Ceza Genel Kurulu (1982):** “İhraç ya da ithal edilen uyuşturucu maddenin kişisel kullanım sınırında olması halinde kullanmak amacıyla uyuşturucu madde bulundurmak suçu söz konusu olur.”

GENEL BİLGİLER:

- ❖ İthal suçunda teşebbüs söz konusu değil. Gizleme kastına göre suç vasfı değerlendirilir.
- ❖ İthal, imal ve ihraç suçlarında önemli olan kullanım amacının dışında bir saikle hareket edilmesidir.
- ❖ İthal edilen uyuşturucu veya uyarıcı madde (**aynı madde**) aynı zamanda satılırsa bu durumda “tüketen/tüketilen norm” gereği uyuşturucu madde ithalinden cezalandırma yoluna gidilir.
- ❖ İmal suçunda teşebbüs mümkün. İmal için kullanılan madde uyuşturucu madde ise henüz icra işlemlerine başlanmadığı için fikri içtima gereği TCK 188/3’ten cezalandırma yoluna gidilir. Eğer imal için kullanılan madde uyuşturucu madde değilse TCK 188/7 söz konusu olur. (Psikotrop Maddelerin Kaçakçılığına Karşı BM Sözleşmesi EK-1,2)
- ❖ İhraç suçunda teşebbüs mümkün. Beyana göre TCK 188/3 değerlendirmesi yapılır.

PRATİK:

1. (A), İran'dan sipariş ettiği kokain maddesini arkadaşı (B)'nin ikametine göndermiştir.
2. (A), İran'dan getirdiği uyuşturucu maddelerle birlikte İstanbul'da yakalandı. Bahse konu maddeler New York Times gazetesine sarılı halde ele geçirilmiştir. (A), söz konusu maddeleri İstanbul'dan aldığını ve yakalandığı yerin biraz gerisinde olan büfeden aldığı gazeteye sardığını beyan etmiştir.
3. (A), İran'dan getirdiği gümrük kapısına gelmiş, kendisinde herhangi bir uyuşturucu madde olmadığını beyan etmesine rağmen valizinde uyuşturucu maddeler ele geçirilmiştir.
4. (A)'nın deposunda morfin ve eroin üretiminde kullanılan kimyasal maddeler ele geçirilmiştir. İmal yapılacağı bilgisini alan kolluk görevlileri depoya baskın yapmıştır.
5. (A), yurtdışından ithal ettiği eroin maddelerini İstanbul'da satmıştır.
6. (A), yurtdışından eroin ithal etmiş ve İstanbul'da kokain satarken yakalanmıştır.

II. TCK’NIN 188/3. MADDESİNDE DÜZENLENEN SUÇ:

- ❖ Uyuşturucu veya uyarıcı maddenin ruhsatsız veya ruhsata aykırı olarak ülke içinde **“satılması, satışa arz edilmesi, başkalarına verilmesi, sevk edilmesi, nakledilmesi, depolanması, satın alınması, kabul edilmesi veya bulundurulması”** halinde suç oluşur.
- ❖ Seçimlik hareketli suç olduğundan bu eylemlerden yalnızca birinin işlenmesi halinde suç tamamlanmış olur.

A. SATMAK:

- ❖ Uyuşturucu maddenin bir bedel karşılığında alıcıya devredilmesi halinde söz konusu olur.
- ❖ Maddenin miktarının bazı istisnalar dışında hiçbir önemi yoktur. **(Eroin, kokain ve morfinin eser miktarda ele geçmesi halinde satılsa dahi işlenemez suç konusu olur/ 2313 SK 1. maddedeki oranlar)**

B. SATIŞA ARZ ETMEK:

- ❖ Satma iradesini gösteren her türlü davranış, satışa arz etmek olarak nitelendirilir.
- ❖ Müşteri aramak, pazarlık yapmak, uyuşturucu madde için anlaşılan bedelin bir kısmının alınması vs.

C. BAŞKALARINA VERME:

- ❖ Uyuşturucu veya uyarıcı maddenin satış sayılmayacak şekilde ve bedel almadan başkasına devredilmesidir.
- ❖ Cinsel ilişki karşılığında vermek, hediye, ödünç vermek, yoksunluk çektiği için dayanamayıp vermek, acıdığı için vermek, ısrar ettiği için vermek vs. eylemler bu kapsamda değerlendirilir.
- ❖ Dikkat edilmesi gereken iki husus: **Para karşılığında verilmemesi ve birlikte kullanım kastının bulunmamasıdır.**
- ❖ İkram etmek, başkalarına vermek değildir. (10.CD, 2014/7103-131152)
- ❖ Para toplayıp maddeyi aldıktan sonra beraber içmek, başkalarına vermek değildir. (10.CD, 2006/3941-14975)

D. SEVK ETMEK:

- ❖ Uyuşturucu veya uyarıcı maddenin bir konumdan başka bir konuma **aracı ile** gönderilmesidir.
- ❖ Sevk eden, uyuşturucu veya uyarıcı maddenin maliki ya da zilyedi olup, gönderici konumdadır. Aracının ne olduğu önemli değildir. Bir kişi, posta veya kargo yoluyla gönderilmesi halinde sevk etme seçimlik hareketi söz konusu olur.

E. NAKLETMEK:

- ❖ Uyuşturucu veya uyarıcı maddenin bir konumda başka bir konuma **bizzat** götürülmesidir. Malik veya zilyet olma zorunluluğu yoktur.
- ❖ Hem nakletme hem de sevk etme seçimlik hareketinin mutlaka kullanım amacı dışında bir amaçla gerçekleşmesi gerekir.
- ❖ Nakletme ve sevk etmenin yurt içinde gerçekleşmesi gerekir. Aksi takdirde ithal ya da ihraç suçu söz konusu olabilir.

F. DEPOLAMAK:

- ❖ Başkasına ait olan uyuşturucu veya uyarıcı maddelerin belli bir yerde muhafaza edilmesi, saklanmasıdır.
- ❖ Depo şart değildir. Ardiye, kömürlük, bahçenin bir kısmı, garaj vs. olabilir
- ❖ Depolamak eylemi karşılığında bir ücret alınması zorunluluğu yoktur. Kullanım amacı dışında muhafaza edilmesi yeterlidir.

G. SATIN ALMA VE KABUL ETME:

- ❖ Uyuşturucu veya uyarıcı maddelerin kullanım amacı dışında satın alınması veya kabul edilmesi halinde söz konusu olur.
- ❖ Buradaki önemli husus, satın alınan veya kabul edilen uyuşturucu veya uyarıcı maddenin failin kendi kullanımını için değil daha sonra ticaret maksadıyla elde edilmesidir.

H. BULUNDURMAK:

- ❖ Failin, uyuşturucu veya uyarıcı maddeyi kullanım amacı dışında bulundurması halinde, ticaret maksadıyla bulundurma suçu oluşur. Uyuşturucu veya uyarıcı madde ticareti dosyalarında en çok tartışma konusu eylem bulundurmak eylemidir.
- ❖ Failin, söz konusu uyuşturucu veya uyarıcı maddeyi hangi amaçla bulundurduğunu, yani kullanmak amacıyla mı yahut satmak amacıyla mı bulundurduğunu tespit etmek için bazı kriterlerin dikkate alınması gerekir.
- ❖ **Yargıtay Ceza Genel Kurulu'nun 2018/10-10 Esas, 2018/57 Sayılı Kararı'nda** bulundurmak eylemi bakımından birçok ölçütün tartışılması gerektiğı belirtilmiştir.
- ✓ ***Failin davranışları (Satışa Dair İcrai Hareket):*** Failin alıcı şahsa numune göndermesi, pazarlık yapması, herhangi bir yere reklam vermesi, müşteri arayışına girişmesi gibi davranışları, ticaret maksadıyla hareket ettiğine delil olabilir.
- ✓ ***Uyuşturucu veya uyarıcı maddenin ele geçiriliş biçimi:*** Uyuşturucu veya uyarıcı maddeler çok sayıda ve birbirine yakın gramajlarda yani satışa hazır vaziyette ele geçmişse, bulaşıklı hassas terazi, çok sayıda boş poşet, pres, vakum makinesi, ambalaj malzemeleri ele geçmişse ticaret maksadıyla hareket ettiğine dair delil olabilir.

ÇOK SAYIDA SATIŞA HAZIR VAZİYETTE MADDE ELE GEÇMESİ:

❖ Antalya Bölge Adliye Mahkemesi 5. Ceza Dairesi, 2020/576 E., 2020/814 K.:

*Cumhuriyet savcısının yazılı arama emri doğrultusunda ikamet ve müstemilatında yapılan arama sonucunda sanık K1 tarafından atılan **dört paket halinde eroin maddesi**, iki katlı olan ikamet alt katındaki odada girişe göre sağda bulunan koltuğun üzerinde bir adet alüminyum folyo, kapak kısmı delikli alüminyum folyo ile kapatılmış plastik şişe, aynı koltuğun altında **çalışır halde bir adet hassas terazi ve 8 paket halinde uyuşturucu eroin maddesi**, ikamet mutfak kısmında tezgah altında **4 paket halinde eroin maddesi ile 6 adet şeffaf poşet parçası**, ikamet salon kısmında televizyon sehpası çekmecesinde paketlenmede kullanıldığı değerlendirilen **2 paket halinde çok sayıda lastik tespit edilerek el konulduğu**, suça konu uyuşturucu maddelerin paketleniş şekli..*

❖ **Yargıtay Ceza Genel Kurulu, 2017/723 E., 2018/562 K. :** *Toplam 17 parça halinde satışa hazır vaziyette esrar maddesinin ele geçmesi, uyuşturucu maddelerin ticaret maksadıyla bulundurulduğunu gösterir.*

❖ **Yargıtay 10. Ceza Dairesi, 2014/14669 E., 2015&6696K.:** *Sanığın üzerinde ele geçirilen 4 parça halde 0,33 gram eroin maddesi kullanmak maksadıyla bulundurulduğunu gösterir.*

HASSAS TERAZİ MESELESİ:

- ❖ Hassas terazi, uyuşturucu veya uyarıcı madde ticareti suçları bakımından failin kastını belirlemede önemli bir belirtidir.
- ❖ Hassas terazi meselesinde dikkat edilecek en önemli iki husus: **Hassas terazinin çalışıp çalışmadığının tespiti ve üzerinde bir kalıntı olup olmadığının tespitidir.**
- ❖ **Yargıtay 20. Ceza Dairesi, 2020/2035 Esas, 2020/3695:** “ *Sanığın uyuşturucu madde ticareti yaptığı yönünde delil kabul edilen ve sanığın evinde ele geçen hassas terazinin çalışır vaziyette olup olmadığı, ayrıca uyuşturucu veya uyarıcı madde artığı içerip içermediği belirlendikten sonra hüküm kurulması gerektiğinin gözetilmemesi...* ”
- ❖ **ÖNEMLİ!!!:** Her ne kadar hassas terazinin çalışır vaziyette olması ya da üzerinde uyuşturucu veya uyarıcı madde artığı ele geçmesi önemli bir belirti ise de, bulaşığın ne zaman oluştuğu, hassas terazinin hangi amaçla bulundurulduğu ve dosyadaki diğer deliller tartışıldıktan sonra sonuca gidilmelidir. Yani tek başına çalışır vaziyette ya da bulaşıklı hassas terazinin ele geçmiş olması suçun oluşması için yeterli değildir.

YARGITAY CEZA GENEL KURULU, 2017/344 ESAS, 2020/140 KARAR

*“...ikametinde ele geçirilen eroin bulaşıklı hassas teraziyi evinde ve bazen de iş yerine götürerek kullandığını söyleyen, adli sicil kaydı itibarıyla kullanmak için uyuşturucu madde bulundurma suçundan hakkında kamu davasının açılmasının ertelenmesine karar verildiği anlaşılan ve uyuşturucu madde kullandığını savunan sanığın, üç ayı aşan bir süre takip edilmesine rağmen bu süreçte suç unsuru teşkil edebileceği değerlendirilen 28.09.2015 tarihli görüşmeleri dışında başka herhangi bir görüşmesinin ve teknik araçla izleme kararı süresince de uyuşturucu madde ticareti yaptığı şüphesini uyandıracak herhangi bir eyleminin tespit edilememesi, **sanığın terazide kalıntısı tespit edilen eroini “kullanma dışında bir amaçla” bulundurduğuna dair dosya kapsamı itibarıyla somut herhangi bir delil olmadığı gibi terazide tespit edilen eroin bulaşığının ne zaman ve ne şekilde oluştuğuna dair herhangi bir bilginin de bulunmaması dikkate alındığında,...**”*

YARGITAY 8. CEZA DAİRESİ, 2024/2242 ESAS, 2024/2730 KARAR

“...İhbarın yalnızca sanık ...'a ilişkin olması, sanık ...'ın aşamalarda değişmeyen savunmasında uyuşturucu maddenin kendisine ait olduğunu ve sanık ...'nın dükkanına emanet bıraktığını, sanık ...'nın poşet içinde ne olduğundan haberinin olmadığını beyan etmesi, aşamalarda değişmeyen ve bu beyanı destekler nitelikteki savunması, esnaf kültüründe poşet emanet etme eyleminin yaygın olması, hakkında suçu işlediğine ilişkin başkaca delil bulunmayan sanık ...'ya ait hassas terazi üzerinde esrar kalıntısı tespit edilmiş ise de, **sanığın terazi ve uyuşturucu maddelerin aynı poşete konulduğu ve terazi üzerinde ele geçen maddelerin kolluk görevlilerince tartıldığına ilişkin savunmasını destekler mahiyette olay tutanağında ele geçen uyuşturucu madde gramajının 37.3 gibi kesin bir gramajla belirlenmiş olması**, tutanak tanıklarının ilk derece mahkemesince dinlenilemediği ve olayın üzerinden geçen zaman dikkate alındığında itibariyle dinlenilmelerinin de sağlıklı netice vermeyeceği, **bu haliyle sanığa ait terazide esrar bulaşığı tespit edilmiş olmasının tek başına sanığın suçu işlediğine ilişkin şüpheden uzak kesin delil kabul edilemeyeceği gözetilerek**, şüpheden sanık yararlanır ilkesi gereğince sanığın beraatine hükmedilmesi gerektiği gözetilmeksizin mahkumiyetine hükmedilmesi, hukuka aykırı görülmüştür.”

➤ **UYUŞTURUCU MADDELERİ TARTMAK İÇİN HAŞŞAS TERAZİ BULUNDURULDUĞU SAVUNMASI (YARGITAY 8. CEZA DAİRESİ, 2024/5215 ESAS, 2025/1759 KARAR):**

*“...Dava dosyası kapsamına göre, hakkında uyuşturucu madde satışı yaptığı yönünde ihbar bulunan sanığın olay günü ikametinde yapılan aramada sentetik kannabinoid, **metamfetamin bulaşıklı uyuşturucu kullanma aparatı ve metamfetamin bulaşıklı hassas terazi bulunduğu iddiasına ilişkin olarak;***

*Tüm dosya kapsamına göre, sanığın ikametinde yapılan aramada ele geçirilen sentetik kannabinoidin kullanım sınırında olması, sanığın temyiz aşamasında göndermiş olduğu dilekçe ile uyuşturucu maddenin, terazinin ve uyuşturucu kullanma aparatının kendisine ait olduğunu, uyuşturucu kullandığını ve **teraziye uyuşturucu alırken uyuşturucunun miktarını ölçmek için kullandığını savunması, evde ele geçen uyuşturucu maddenin sentetik kannabinoid olmasına rağmen terazideki ve kullanma aparatındaki bulaşığın metamfetamin olması, idrar testinde savunması ile uyumlu şekilde amfetamin tespit edilmesi birlikte değerlendirildiğinde sanığın savunmalarının aksine, ele geçirilen uyuşturucu maddeyi satma veya başkasına verme gibi kullanma dışında bir amaç için bulundurduğuna ilişkin soyu ihbarlar dışında kuşku sınırlarını aşan yeterli ve kesin delil bulunmadığı anlaşıldığından, sanık hakkında kullanmak için uyuşturucu madde bulundurma suçundan ayrı soruşturma yürütülerek dava açılması göz önünde bulundurularak uyuşturucu madde ticareti yapma suçundan beraati yerine mahkûmiyetine karar verilmesi, hukuka aykırı görülmüştür.”***

- ✓ **Uyuşturucu veya uyarıcı maddenin çok çeşitli olması:** Yargıtay'a göre bir veya iki çeşit benzer etki gösteren uyuşturucu veya uyarıcı madde ele geçmesi halinde kastın kullanmak olduğu ortadadır. Ancak örneğın aynı anda MDMA, esrar, kokain, amfetamin gibi maddelerin birarada bulunması yani iki çeşitten fazla uyuşturucu madde bulundurulması halinde kastın ticaret olduğu belirtilmektedir.
- ✓ **Uyuşturucu maddenin ele geçirildiğı yer:** Yargıtay'a göre kullanıcılar uyuşturucu veya uyarıcı maddeyi kolaylıkla erişebilecekleri yerde muhafaza ederler. Bu bakımdan eğer uyuşturucu veya uyarıcı madde, depo gibi, zula gibi gizli bölmelerde ele geçmişse, bu durumda failin kastının ticaret olduğu (diğer delillerle birlikte değerlendirilmeli) sonucuna varılabilir.
- ✓ **Failin sosyal ve ekonomik durumu:** Yargıtay'a göre bulundurma kastı bakımından failin sosyal ve ekonomik durumunun da delil olarak kabul edilmesi mümkündür. Örneğın fail işsiz olmasına rağmen üzerinde maddi değerı yüksek miktarda bir uyuşturucu veya uyarıcı madde bulundurmuşsa, bu maddeleri alacak ekonomik durumunun olmaması hususu dikkate alındığında kastının ticaret olarak nitelendirilmesi mümkündür.

FAİLİN KASTININ BELİRLENMESİNDE UYUŞTURUCU VEYA UYARICI MADDE MİKTARININ ÖNEMİ

- ❖ Uyuşturucu veya uyarıcı madde ticareti suçu bakımından en önemli kriterlerden biri de maddenin miktarıdır.
- ❖ Madde miktarı bakımından değerlendirme uyuşturucu veya uyarıcı maddenin cinsine göre değişebilir.
- ❖ Yargıtay eski kararlarında bir yıllık kişisel kullanım ya da birkaç aylık kişisel kullanım miktarını baz almışken, **güncel içtihatlarda uyuşturucu veya uyarıcı maddenin kullanılacağı zaman dilimine göre değerlendirme** yapılmaktadır.
- ❖ Esrar maddesi bakımından günlük 4-6 gram, eroin ve kokain maddesi bakımından günlük 60 miligram, MDMA maddesi bakımından günlük 2-4 tablet, sentetik kannabinoid maddesi bakımından günlük 0.2 gram kullanılabileceği kabul edilmektedir.
- ❖ Bu kullanım miktarları kesin ve net olmayıp failin uyuşturucu madde kullanım öyküsü, bağımlılık derecesi gibi kriterler de dikkate alınarak sonuca ulaşılmalıdır.

A. ESRAR MADDESİ BAKIMINDAN DEĞERLENDİRME:

- ❖ Adli Tıp Kurumu mütalaalarına göre bir kişi günde 1 veya 1.5 gram esrarı 3 veya 4 defa tüketebilir. Buna göre günde 3-6 gram aralığında esrar maddesi tüketilebilir.
- ❖ Yargıtay'ın güncel kararlarına göre birkaç aylık kişisel kullanım miktarı yaklaşık 600-700 gram aralığındadır.
- ❖ Esrar maddesinin daralı ağırlığı ya da net ağırlığı değil, esrar elde etmeye elverişli miktarı (saflık oranı) dikkate alınmalıdır.
- ❖ Eğer gelen raporda esrar maddesinin saflık oranına dair herhangi bir tespit yapılmamışsa gerekirse emanete alınan esrar maddelerinin Adli Tıp Kurumu'na ya da Kriminal Polis Laboratuvarı'na gönderilerek yeniden rapor talep edilmesi önemlidir.

T. C.
EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
İSTANBUL BÖLGE KRİMİNAL POLİS LABORATUVARI MÜDÜRLÜĞÜ

UZMANLIK RAPORU

Gönderen Makam	:	Narkotik Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü
Evrak Tarih ve Sayısı	:	22.08.2024 E-47909374 -62395-2024082213062456303 2024/1100
Evrak Kabul Tarihi	:	04.09.2024
Uzmanlık Birimi	:	Kimyasal İnceleme Şube Müdürlüğü
İnceleme Tarihi	:	04.09.2024 - 10.09.2024
KPL Olay Numarası	:	İST-24-067402
Uzmanlık Numarası	:	İST-KİM-24-43307
İnceleme Türü	:	Uyuşturucu Madde Analizi
İnceleme Metodu	:	KDB-TP-8-9 (Rev.01) Kenevir Bitkisi Kökenli Maddelerin Analiz Prosedürü KDB-TT-8-18 (Rev.04) Kenevir Bitkisi Kökenli Maddelerin İnce Tabaka Kromatografisi ile Nitel Analizi Talimatı (*) KDB-TP-8-15 (Rev.03) Kokain ve LSD Analizi Prosedürü
Rapor Sayfa Sayısı	:	2
İnceleme Konusu Bulgular	:	1 ile numaralandırılan 330 gram (üçyüzotuz gram) ağırlığında yeşil renkli bitki parçası. 2 ile numaralandırılan 1 adet "DIGITAL SCALE" ibareli hassas terazi. 3 ile numaralandırılan çok sayıda siyah renkli kilitli naylon ambalaj.

RAPOR

UYGULANAN ANALİZ VE İNCELEMELER

- 1- Kimyasal Reaktiflerle Renk Testleri, (1 numaralı bulgu)
- 2- İnce Tabaka Kromatografisi, (1 numaralı bulgu)
- 3- Gaz Kromatografisi-Kütle Spektrometresi, (2 ve 3 numaralı bulgular)
- 4- Fiziksel İnceleme, (1,2 ve 3 numaralı bulgular)

SONUÇ

a-) 1 ile numaralandırılan maddenin uyuşturucu maddelerden THC (Tetrahydrocannabinol) ihtiva eden, ESRAR elde edilmesine elverişli **KENEVİR BİTKİSİ PARÇALARI(**)** olduğu ve elde edilebilecek net ESRAR miktarının ise %50 oranında olmak üzere 165 gram (yüzaltmışbeş gram) olduğu.

YARGITAY CEZA GENEL KURULU, 2017/623 ESAS, 2019/123 KARAR

“ ...yakalanan şahıslar ile suç konusu maddenin polis merkez amirliğine getirildiği, ele geçirilen maddenin **burada hassas terazi ile yapılan tartımında daralı 1050 gram** olduğunun tespit edildiği,

Adana Polis Kriminal Laboratuvarınca düzenlenen 09.02.2015 tarihli uzmanlık raporuna göre; **ele geçirilen net 944 gram yeşil renkli bitki parçalarından net 330,4 gram esrar elde edilebileceği,**

Kadirli ilçesinde oturan sanıkların, Kırıkhan ilçesine giderek suç konusu esrarı aldıktan sonra tekrar ikamet ettikleri ilçeye döndükleri sırada yakalanmaları, **ele geçirilen net 330,4 gram ağırlığındaki suç konusu esrarın miktar itibarıyla kullanma sınırları içinde kalması,** söz konusu uyuşturucu maddenin tek parça hâlinde ele geçirilmesi, uyuşturucu madde kullandıklarını söyleyen sanıkların savunmalarının aksine, birlikte satın aldıkları suç konusu esrarı başkalarına satacaklarına, devredeceklerine veya vereceklerine ilişkin herhangi bir davranış içinde oldukları hususunda bir tespit bulunmadığı gibi kullanma dışında bir amaçla bulundurdıklarına ilişkin delil de olmaması, sanık ...'ın, diğer sanık ...'ın suç konusu esrarı isteyenlere sattığı şeklindeki soyut ve suç atma niteliğinde kalabilecek kolluktaki beyanından dönmesi karşısında, sanıkların sabit olan eylemlerinin kullanmak için uyuşturucu madde satın alma suçunu oluşturduğu kabul edilmelidir.”

ANTALYA BÖLGE ADLİYE MAHKEMESİ 5. CEZA DAİRESİ, 2019/2500 ESAS, 2020/883 KARAR

“...Sanık K3'nin duruşmada araçta yakalanan ve kriminal inceleme raporuna göre **net 536,1 gram toz esrar elde edilebilecek uyuşturucu maddeyi** kullanmak için K1 ile birlikte aldıklarını savunmuş olması ve üzerlerinde çıkan az miktardaki uyuşturucu madde dışındaki net 536,1 gram ağırlığındaki toz esrar elde edilmesine elverişli maddesinin K3 ve K1 için kişisel kullanım sınırlarında kalmış olması, uyuşturucu madde ticareti yaptıklarına dair teyide muhtaç istihbari bilgi dışında her türlü kuşkudan uzak ve kesin nitelikte delil bulunmadığı halde ...her üç sanık yönünden de eylemin kullanmak amacıyla uyuşturucu madde bulundurma veya kullanma suçu kapsamında kabulü yerine uyuşturucu madde ticareti suçu kapsamında kabul edilmesi usul ve yasaya aykırı bulunmuştur.”

YARGITAY 10. CEZA DAİRESİ, 2024/7893 ESAS, 2024/23172 KARAR

Ele geçirilen suça konu madde miktarı, maddenin ele geçiş şekli ve alınan rapora göre sanığın idrarında uyuşturucu madde kullanımının pozitif çıkması, idrarında tespit edilen madde ile olayda ele geçirilen maddenin aynı türden olması, ...otobüste uyuşturucu madde ile yakalanması karşısında savunmasının aksine uyuşturucu maddeyi kullanma amacı dışında bulundurduğuna ilişkin sanığın mahkûmiyetine yeterli her türlü şüpheden uzak, kesin ve yeterli delil bulunmadığı, sabit olan eyleminin "kullanmak için uyuşturucu madde bulundurma" suçunu oluşturacağı gözetilmeden suçun niteliğinde yanılığa düşülerek "uyuşturucu madde ticareti yapma" suçundan mahkûmiyet hükmü kurulması hukuka aykırı görülmüş, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı itirazının yerinde olduğu sonucuna varılmıştır.

KARŞI OY GEREKÇESİ

*Somut olayda; Diyarbakır-Antalya seferini yapacak olan otobüste sulh ceza hakimliğinden alınan arama kararına istinaden yapılan aramada sanığın oturduğu koltuğun altında bulunan **çantada daralı 2.050 gram hint keneviri bitki parçalarının ele geçtiği, alınan kriminal rapora göre suça konu maddenin 716 gram esrar elde etmeye elverişli nitelikte olduğu**, ele geçirilen madde miktarı, kişisel kullanım sınırı üzerindeki maddenin ele geçiriliş şekli ve tüm dosya kapsamı nazara alındığında, sanığın üzerine atılı uyuşturucu madde ticareti yapma suçunun sabit olduğu, itirazın reddedilmesi gerektiği ve onama kararının yerinde olduğu kanaatiyle sayın çoğunluğun atılı suçun kullanmak için uyuşturucu madde bulundurma olacağı düşüncesine ve kararın bozulmasına iştirak etmiyoruz.*

B. EROİN VE KOKAİN BAKIMINDAN DEĞERLENDİRME:

- ❖ Adli Tıp Kurumu mütalaaları ve Yargıtay içtihatları dikkate alındığında bir kişinin günde 10-20 miligram eroin/kokain maddesini günde 4-6 defa tüketebileceği belirtilmektedir.
- ❖ Bu kapsamda bir kişinin günlük 60 miligram ve birkaç aylık kullanım miktarı olarak da 20 grama kadar eroin/kokain maddesini kullanmak için bulundurabilecekleri kabul edilmektedir.
- ❖ **Yargıtay 10. C.D., 2013/2410 E., 2017/2719 K:** “... Kıbrıs’a uyuşturucu madde getireceğine ilişkin alınan istihbari bilgi üzerine takip edilen sanığın otelden çıktıktan sonra kolluk görevlilerince yakalandığı ve kaldığı otelde yapılan aramada **20 gram olan kişisel kullanım sınırının çok üzerinde net 296.1 gram eroinin ele geçirildiği anlaşıldığından**, eylemi uyuşturucu madde ticareti suçunu oluşturduğu gözetilmeden sanık hakkında kullanmak için uyuşturucu madde bulundurma suçundan hüküm kurulması bozmayı gerektirmiştir.”

SENTETİK KANNABİNOİD BAKIMINDAN DEĞERLENDİRME:

- ❖ Yargıtay uygulamalarına göre bir kişinin günde 0,2 gram bonzai maddesi tüketebileceği kabul edilmektedir.
- ❖ Bu kapsamda, kişisel kullanım miktarı için belirlenen sınır yaklaşık 20 ila 30 gramdır.
- ❖ **Yargıtay 10. Ceza Dairesi 2021/7349 E. , 2022/12078 K:** “...Sanığın kendi ikametinde ve annesinin ikametinde uyuşturucu madde bulundurduğu ve bu maddenin satışını yaptığı yönünde istihbari bilgi edinilmesi üzerine, Cumhuriyet savcısından alınan arama emri uyarınca, **sanığa ait ikamette net 29 gr sentetik kannabinoid ile** hakkında ek kovuşturmaya yer olmadığına dair karar verilen sanığın babası tanık ...'in ikametinde **net 27 gr sentetik kannabinoidin ele geçirildiği olayda;** sanık aşamalarda her iki ikamette ele geçen maddelerin kendisine ait olduğunu, bu maddeleri kullanmak amacıyla bulundurduğunu savunmuş ise de, ihbarın içeriği, suça konu uyuşturucu maddelerin kişisel kullanım miktarının çok üzerinde olması, sanığın söz konusu maddenin bir kısmını polisler ikametine geldiğinde lavobaya dökerek imha etmeye çalışması ile tüm dosya kapsamı birlikte değerlendirildiğinde, suçtan kurtulmaya yönelik savunmasına itibar edilemeyeceği, sanığın ticari amaçla uyuşturucu madde bulundurmak suretiyle üzerine atılı suçu işlediği sabit görülmüş, ...”

AMFETAMİN TÜREVLERİ BAKIMINDAN DEĞERLENDİRME:

- ❖ Tabletler (MDMA) bakımından günde 2-4 adet, kişisel kullanım miktarı olarak ise yaklaşık 100 adet maddenin kullanmak için bulundurulabileceği kabul edilmektedir.
- ❖ Methamfetamin bakımından ise yaklaşık 10-15 gram miktarın kullanmak için bulundurulabileceği kabul edilmektedir.
- ❖ **Yargıtay 10. Ceza Dairesi 2010/37872 E., 2014/2770 K.:** “...Manisa ilinde ikamet eden ve İzmir ilinden satın aldığı hapları evine götürürken yakalanan sanıkta ele geçirilen ve kişisel kullanım sınırında olan **87 adet MDMA** içeren ecstasy hapi, kullanma dışında başka bir amaç için bulundurduğuna, satacağına veya başkalarına vereceğine ilişkin delil bulunmadığı gözetilmeden...”
- ❖ **Yargıtay 10. Ceza Dairesi 2015/1631 E., 2015/31248 K.:** “iki parça halinde **toplam net 15,2 gram metamfetamin** ele geçirilmesi ile uyuşturucu madde ticareti yapma suçunun ortaya çıktığı gözetilmeden..”

III. CEZAYI ARTTIRAN (NİTELİKLİ HALLER):

A. UYUŞTURUCU VEYA UYARICI MADDENİN 188/4-A KAPSAMINDA SAYILAN MADDELERDEN OLMASI:

- ❖ TCK 188/4-a uyarınca uyuşturucu veya uyarıcı maddelerin *eroin, kokain, morfin, bazmorfin, sentetik kannabinoid ve türevleri, sentetik katinon ve türevleri, sentetik opioid ve türevleri veya amfetamin ve türevleri* olması halinde ceza yarı oranında arttırılır.
- ❖ Maddede yazılan uyuşturucu veya uyarıcılar sınırlı sayıda sayılmış olup yorum yoluyla genişletilemez. Örneğin, afyon, LSD Yargıtay içtihatları uyarınca bu madde kapsamında değerlendirilmemektedir.
- ❖ **Yargıtay 10. Ceza Dairesi, 2021/6485E-2023/23K:** İlk derece mahkemesi tarafından verilen ve temel cezadan arttırım yapılmayan karar, yargıtay tarafından onanmış, LSD'nin 188/4-a kapsamında olmadığı belirtilmiştir.

ÖNEMLİ NOT:

- ❖ Ele geçen maddelerin çeşitlilik arz etmesi nedeniyle ticaret kastının oluştuğu belirtilse dahi, TCK 188/4-a kapsamına giren maddeler açısından da ayrıca ticaret kastının ortaya konulması gerekir. Aksi takdirde cezalandırma yoluna gidilemez.
- ❖ Örneğin, yüklü miktarda esrar maddesinin yanında kullanım sınırında kalan ve TCK 188/4-a kapsamına giren maddenin ele geçtiği durumda, sırf bu maddenin de varlığı cezalandırma için yeterli değildir; ticaret kastının ortaya konulması gerekir.
- ❖ **Yargıtay 10. Ceza Dairesi, 2020/605 Esas, 2020/5887 Karar:** “...Sanık ... hakkında uyuşturucu madde ticareti yaptığına ve yüklü miktardaki uyuşturucu maddeyi kız arkadaşı olan diğer sanık ...'un evinde sakladığına; uyuşturucu maddelerin dağıtımını plakalı araçla yaptığına ilişkin istihbari bilginin elde edilmiş olması, olay günü her iki sanığın da bahse konu araçla sanık ...'un evine geldikleri, kolluk görevlilerini gören sanık ...'in araçtan inerken içerisinde 0,4752 gram kokain bulunan peçeteyi yere attığı, sanık ...'un evinde yapılan aramada; Otuz sekiz parçası evin dolaplarında, on parçası da sanık ...'in iç çamaşırına gizlenmiş halde olmak üzere toplam net ağırlığı 415,8 gram olan esrar ele geçirilmesi karşısında, sanıkların eylemi satmak amacıyla esrar bulundurmaktan ibaret olup; TCK'nın 188/3. maddesi uygulanarak ceza tayini ile yetinilmesi gerekirken, **kullanım sınırları içinde olan net 0,4752 gram kokaini satmak amacıyla bulundurdıklarına ilişkin yeterli, kesin ve inandırıcı delil bulunmadığı gözetilmeden, TCK'nın 188/3. maddesi uyarınca verilen temel cezanın, TCK'nın 188/4.a maddesi uyarınca artırılması,...**”

**YARGITAY 20. CEZA DAİRESİ, 2018/914 ESAS, 2019/1533
KARAR:**

“...Sanıkların araçta ele geçirilen esrar ve mdma ihtiva eden tabletleri ticari amaçla naklettikleri sabit ise de;

Sanıklar ... ve İsmail'in kan tahliline göre kokain kullandıklarının sabit olduğu, ele geçen 0,738 gr net kokaini aşamalarındaki değişmeyen savunmalarının aksine, satma veya başkasına verme gibi kullanma dışında bir amaç için bulundurdıklarına dair kuşku sınırlarını aşan mahkumiyete yeterli delil bulunmadığı halde sanıklar hakkında TCK'nın 188/4-a maddesi uygulanmak suretiyle fazla ceza tayini,

YARGITAY 10. CEZA DAİRESİ, 2018/1194 ESAS, 2018/4766 KARAR:

“... Sanıkların kullandığı araçta gizlenmiş şekilde bulunan esrarı satmak için bulundurdıkları sabit ise de, ... ele geçen 0,2095 gram eroini kullanma amacı dışında ... bulundurdıklarına ilişkin kuşkuyu aşan kesin ve yeterli delil bulunmadığı gözetilmeden sanıkların cezasının TCK'nın 188/4-a maddesi uyarınca arttırılması suretiyle fazla ceza tayin edilmesi...”

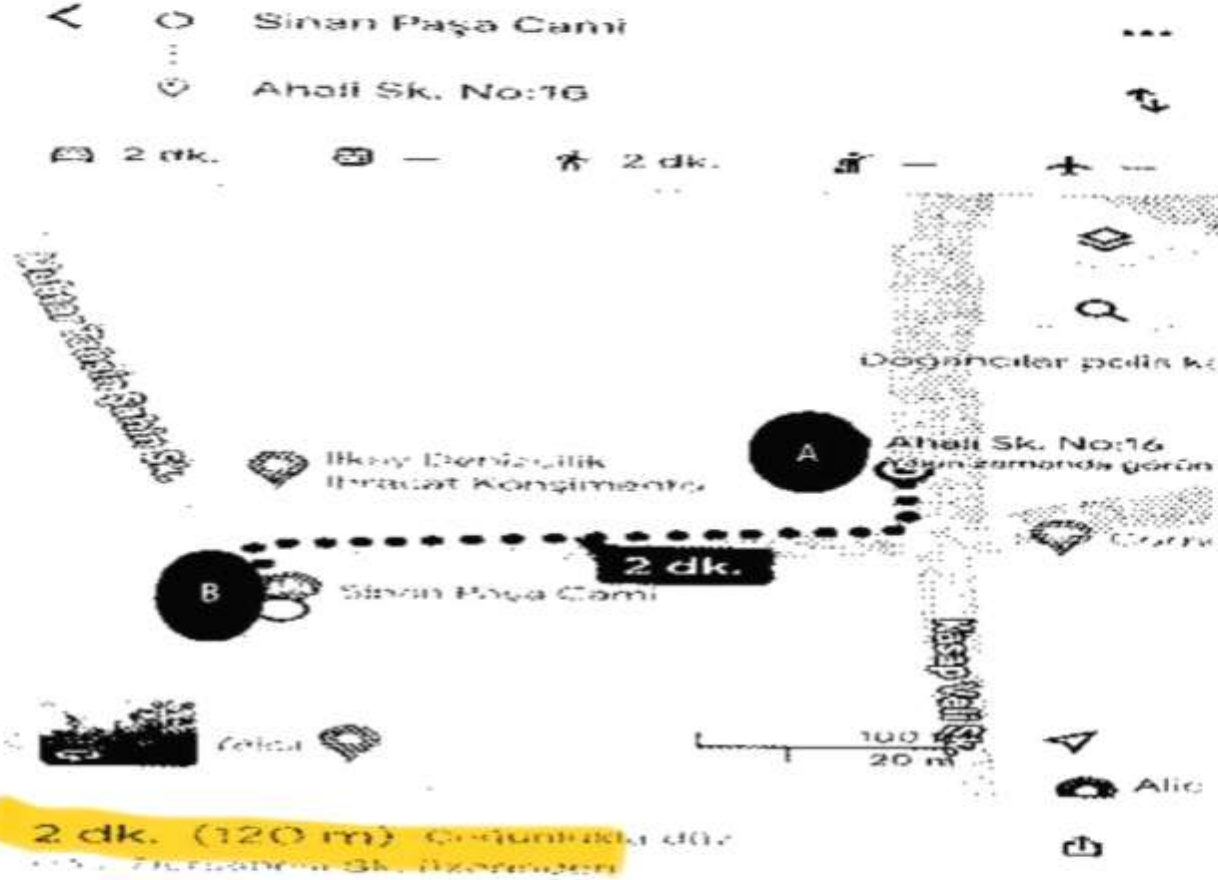
B. SUÇUN TCK'NIN 188/4-B MADDESİNDE SAYILAN YERLERDE İŞLENMESİ:

- ❖ Üçüncü fıkradaki fiillerin; *okul, yurt, hastane, kışla veya ibadethane gibi tedavi, eğitim, askerî ve sosyal amaçla toplu bulunulan bina ve tesisler* ile bunların varsa çevre duvarı, tel örgü veya benzeri engel veya işaretlerle belirlenen sınırlarına *iki yüz metreden yakın mesafe içindeki umumi veya umuma açık yerlerde işlenmesi*, hâlinde verilecek ceza yarı oranında artırılır.
- ❖ Umumi veya umuma açık yer, insanların herhangi bir kısıtlama olmaksızın girip çıkabileceği yerler olarak kabul edilmektedir.
- ❖ İki yüz metre mesafenin hesaplaması, belirtilen yerlere en yakın duvarı veya çevre telleri esas alınarak hesaplanır.
- ❖ **Yargıtay Ceza Genel Kurulu, 2019/20-54 Esas, 2021/333 Karar:** Yaşlı ve engelli bakımevi, sığınma evleri, kimsesizler yurdu (sosyal amaçla bulunulan yer), öğrenci yurdu, yetiştirme yurdu vs. (yurt) bu kapsamda değerlendirilmektedir.

ÖNEMLİ NOTLAR:

- ❖ Madde metninde sayılan yerin tespitinde tereddüt varsa, yani yer tam olarak saptanamıyorsa, TCK 188/4-B kapsamında arttırım yapılamaz.
- ❖ Dava dosyalarında kolluk tarafından konulan kuşbakışı krokiler, mesafe ölçümü bakımından yeterli değildir. Mutlaka keşif talep edilmelidir.
- ❖ **Yargıtay 10. Ceza Dairesi, 2021/1073 Esas, 2021/5550 Karar:** “...Mahalinde keşif yapılması gerekirken..., uydu aracılığı ile çekilen fotoğrafa göre uyuşturucu madde satıldığı yerin okula 71 metre mesafede olduğu kabul edilerek cezanın yarı oranında arttırılması...”
- ❖ Keşif mahallinde mutlaka hazır bulunulmalı, gerektiğinde sanığın da yerin tam olarak tespit edilebilmesi açısından olay yerinde hazır edilmesi talep edilmelidir.

KROKİ TUTANAĞI

A-)	İlimiz Üsküdar İlçesi Salacak Mahallesi Ahali Sokak No:16 Daire:3
B-)	İlimiz Üsküdar İlçesi Salacak Mahallesi Sinan Paşa Cami

- ❖ Madde metninde sayılan yerlerin faaliyetlerine **belirsiz bir süre için ara vermesi halinde** TCK 188/4-b kapsamında arttırım yoluna gidilemez. Örneğin tadilatı ise, salgın nedeniyle kapalı ise gibi.
- ❖ **Yargıtay 10. Ceza Dairesi, 2018/1589 Esas, 2018/4532 Karar:** “... Anılan sosyal tesisin suç tarihinde TCK’nın 188/4-b fıkrası kapsamında eğitim ve sosyal amaçlı olarak faaliyetlerinin devam edip etmediği hususunda araştırma yapılarak sonucuna göre hüküm kurulması gerektiğinin gözetilmemesi.”
- ❖ Akşam vakti, yaz tatili, bayram tatili, kar tatili ya da resmi herhangi bir tatilden ötürü bina ya da tesisin kapalı olması halinde, TCK 188/4-B maddesi uygulanır. Zira burada “belirsiz bir süre için ara verilmesi” şartı söz konusu değildir.

❖ Failin madde metninde sayılan yerlerden ***geçiyorken durdurulması, kaçarken bu yerlerden birine saklanması*** yahut sayılan yerlerde ***tesadüfen bulunması halinde***, mesafe açısından şartları bulunsa dahi cezada arttırım yapılmamalıdır.

❖ **Yargıtay 10. Ceza Dairesi, 2016/2494Esas, 2018/2658 Karar:** “...bahse konu ... *İlköğretim Okulu yanında bulunan bulvar üzerinde motorsiklet ile seyir halinde olduğu görülen sanığın durdurulduğu ve yapılan üst aramasında 42 adet uyuşturucu hap ve net 0,162 gram esrar ele geçirildiğinin anlaşılması karşısında; sanığın 06.10.2015 tarihli olayda bahse konu okula 200 metre mesafe içerisinde motorsikleti ile seyir halinde iken iradesi dışında durdurulduğu, sanığın söz konusu yerde uyuşturucu maddeyi satma, satışa arzetme, başkalarına verme, üzerindeki uyuşturucu maddelerle orada durma ve bekleme gibi bir hareketinin kanıtlanamadığı..*”

❖ Fail ancak madde metninde sayılan yerlerde **özellikle 3. fıkrada sayılan eylemleri gerçekleştirmek için bulunuyorsa** cezalandırma yoluna gidilmelidir.

- ❖ Yargıtay içtihatlarına göre park veya mezarlıklar bakımından TCK 188/4-b maddesi uygulanmamalıdır. **(10. Ceza Dairesi, 2020/2078 E., 2021/1846 K.)**
- ❖ Ev, iş yeri ya da araba umumi veya umuma açık yerlerden sayılmadığı için TCK 188/4-b maddesinin uygulanmayacağı kabul edilmektedir. **(YCGK, 2020/327 E., 2021/145 K.)**
- ❖ Araba bakımından farklı kararlar mevcuttur. Eğer araba madde metninde sayılan yerlere 200 metre mesafeden yakın olacak şekilde, bilerek ve isteyerek durmuşsa bu durumda cezada arttırım yoluna gidilmelidir.
- ❖ Bu madde kanunun açık hükmü gereği sadece üçüncü fıkradaki suç bakımından uygulanabilir. Diğer fıkralar için uygulama alanı bulmaz.
- ❖ Birden fazla nitelikli hal var ise, bu durumda ayrı ayrı arttırım yapılmamalı alt sınırdan uzaklaşmak suretiyle cezalandırma yoluna gidilmelidir. **(Yargıtay 20. CD, 2016/287 E., 2016/5998 K.)**

BİRDEN FAZLA NİTELİKLİ HAL SÖZ KONUSU İSE ÖNCE ALT SINIRDAN UZAKLAŞILMALI, SONRA YARI ORANINDA ARTTIRIM YAPILMALI:

*“...Dosya içeriğine göre; sanığın okula 17 metre mesafede sentetik kannabinoid içerir uyuşturucu madde sattığının anlaşılması karşısında, TCK'nın 188/4-a ve b maddelerinin uygulanma koşulları olduğundan, **birden fazla nitelikli halin birleşmesi nedeniyle, temel cezanın alt sınır aşılarak belirlendikten sonra cezasında yarı oranında artırım yapılması gerektiğinin gözetilmemesi...**” (Yargıtay 10. Ceza Dairesi, 2018/4538 Esas, 2019/1236 Karar)*

C. ÜÇ VEYA DAHA FAZLA KİŞİYLE BİRLİKTE SUÇUN İŞLENMESİ:

- ❖ Yukarıdaki fıkralarda gösterilen suçların, üç veya daha fazla kişi tarafından birlikte işlenmesi hâlinde verilecek ceza yarı oranında ... artırılır.
- ❖ Madde metninde yazan **aynı seçimlik hareket üzerinde**, müşterek fail olarak hareket edilmesi gerekmektedir. Örneğin; biri satan diğeri nakleden ve diğeri kabul eden ise, bu durumda aynı seçimlik hareket üzerinde müşterek faillik olmadığından TCK 188/5 maddesi uygulanmaz. (10. CD, 2016/2934 E., 2017/3020 K.)
- ✓ TCK'nın 188/5. maddesinin uygulanabilmesi için TCK'nın 188/3. maddesinde öngörülen seçimlik hareketlerden birinin üç veya daha fazla kişi tarafından birlikte gerçekleştirilmesi bir başka anlatımla müşterek faillerin **“aynı yönde” hareket etmeleri gerektiği**, somut olayda sanık ...'in **temin ve sevk eden**; diğer sanıklar ... ve Tuncay'ın ise **nakleden** konumunda oldukları, bu nedenle sanıkların eylemlere TCK'nın 37. maddesi anlamında **“aynı yönde fiili birlikte gerçekleştiren”** konumunda iştirak etmediklerinin anlaşılması karşısında sanıklar hakkında hükmolunan temel ceza üzerinden, koşulları bulunmadığı halde, TCK'nın 188/5. maddesi uyarınca arttırım yapılarak fazla cezaya hükmedilmesi, bozma nedenidir. (10. CD, 2021/14955-12501)

✓ TCK'nın 188/5. maddesinin uygulanabilmesi için TCK'nın 188/3. maddesinde öngörülen seçimlik hareketlerden birinin üç veya daha fazla kişi tarafından birlikte gerçekleştirilmesinin gerektiği, somut olayda, sanıklar Birgül ve Selahattin'in suça konu uyuşturucu maddeyi **nakleden** kişiler, sanık ...'in uyuşturucu maddeyi **temin eden** kişi ve sanıklar Fecri ve Önder'in uyuşturucu maddenin **alıcıları** oldukları, dolayısıyla sanıkların, TCK'nın 37. maddesi anlamında **“aynı yönde fiili birlikte gerçekleştiren” konumunda bulunmadıkları gözetilmeden**, sanıklar hakkında TCK'nın 188/5. maddesi uyarınca artırım yapılarak fazla cezaya hükmedilmesi, bozma nedenidir. (10. CD, 2021/9936-10023)

D. SUÇUN ÖRGÜT FAALİYETİ ÇERÇEVESİNDE İŞLENMESİ:

- ❖ Yukarıdaki fıkralarda gösterilen suçların, ... suç işlemek için teşkil edilmiş bir örgütün faaliyeti çerçevesinde işlenmesi hâlinde, verilecek ceza bir kat artırılır.
- ❖ Suç hem üç veya daha fazla kişi hem de örgüt faaliyeti kapsamında işlenmesi halinde arttırım sadece 1. ve 3. fıkralarda belirtilen seçimlik hareketler bakımından söz konusu olur. (Yukarıdaki fıkralar ibaresi.) Maddenin 7. fıkrasında belirtilen suç bakımından bu arttırmalar uygulanmaz.

E. SUÇUN SAĞLIKLA İLGİLİ BAZI MESLEK MENSUPLARI TARAFINDAN İŞLENMESİ:

- ❖ Bu maddede tanımlanan suçların *tabip, diş tabibi, eczacı, kimyager, veteriner, sağlık memuru, laborant, ebe, hemşire, diş teknisyeni, hastabakıcı, sağlık hizmeti veren, kimyacılıkla veya ecza ticareti ile iştigal eden kişi* tarafından işlenmesi halinde, verilecek ceza yarı oranında artırılır.
- ❖ Bu maddedeki meslekler sınırlı sayıdadır. Suçun mesleğin icrası sırasında işlenip işlenmediğinin bir önemi yoktur.

F. UYUŞTURUCU VEYA UYARICI MADDENİN ÇOCUĞA VERİLMESİ/ SATILMASI:

- ❖ ...Ancak, uyuşturucu veya uyarıcı madde verilen veya satılan kişinin çocuk olması hâlinde, veren veya satan kişiye verilecek hapis cezası on beş yıldan az olamaz.
- ❖ Çocuğun maddeyi hangi amaçla aldığının herhangi bir önemi yoktur.

CEZAEVİNE UYUŞTURUCU MADDE SOKULMASI:

- ❖ İnfaz kurumuna veya tutukevine silah, **uyuşturucu veya uyarıcı madde veya elektronik haberleşme aracı sokan veya bulunduran kişi**, iki yıldan beş yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır. Bu suçun konusunu oluşturan eşyanın, temin edilmesi veya bulundurulması ayrı bir suç oluşturduğu takdirde; fikri ıçtima hükümlerine göre belirlenecek ceza yarı oranında artırılır.
- ❖ Kullanma amacıyla uyuşturucu veya uyarıcı madde sokulmuşsa 1. cümle uyarınca cezalandırılır.
- ❖ İçeriye sokulan uyuşturucu veya uyarıcı madde bir başkasına verilmiş, satılmış vs. ise bu durumda TCK 44. madde uyarınca fikri ıçtima hükümlerine göre cezalandırılır; **verilen ceza yarı oranında arttırılır**.
- ❖ İnfaz kurumuna veya tutukevine uyuşturucu madde sokulmadan yakalanmışsa, TCK 191. madde uyarınca cezalandırılır.

PRATİK:

1. (A)'nın ikametinde yapılan aramada esrar elde etmeye elverişli 1200 gr. Esrar ve 10 gram kokain maddesi ele geçirilmiştir. (A), her iki maddeyi de kullandığını beyan etmiştir.
2. (A), yolda yürürken kolluk tarafından durdurulmuş, yapılan üst aramasında 50 gram esrar maddesi ele geçirilmiştir. Beyanında Antalya'ya haftasonu tatili için geldiğini ve maddeleri bu yüzden bulundurduğunu ifade etmiştir. (A)'nın yakalandığı yer, X okuluna 120 metre mesafededir.
3. (A), 10 gram esrar maddesini üzerinde taşımamak için kargo ile yazlığına göndermiş ve birkaç gün sonra teslim almaya gittiğinde yakalanmıştır.
4. Yapılan istihbari bilgi üzerine (A), X okulunun bahçesinde ve aracının içinde yakalanmış, aramalarda yüklü miktarda uyuşturucu madde ele geçirilmiştir.
5. Yüklü miktarda uyuşturucu madde sevkiyatı yapılacağı bilgisi üzerine yapılan çalışmalarda şüpheliler (A), (B) ve (C) tespit edilmiştir. (A) bahse konu maddeleri (B)'ye ait kamyonla Antalya'dan İstanbul'a göndermiş ve maddeler (C)'nin evinde yakalanmıştır.
6. (A), açık görüş ziyaretine geldiği eşi (B)'ye uyuşturucu maddeyi verirken yakalanmıştır.

IV. DAHA AZ CEZAYI GEREKTİREN DURUMLAR:

A. ETKİN PİŞMANLIK KONUSU:

- **RESMİ MAKAMLAR HABER ALMADAN EVVEL ETKİN PİŞMANLIKTAKİ BULUNULMASI:**
 - ❖ Uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti suçlarına iştirak etmiş olan kişi, *resmi makamlar tarafından haber alınmadan önce, diğer suç ortaklarını ve uyuşturucu veya uyarıcı maddelerin saklandığı veya imal edildiği yerleri merciine haber verirse, verilen bilginin suç ortaklarının yakalanmasını veya uyuşturucu veya uyarıcı maddenin ele geçirilmesini sağlaması halinde, hakkında cezaya hükmolunmaz. (TCK 192/1)*
 - ❖ Fail bu suçlardan birini işlemiş olmalı. Bilgiyi olağanüstü durumlar olmadığı sürece bizzat kendisi vermeli.
 - ❖ Verilen bilgi daha evvel resmi makamlar tarafından bilinmemiş olmalı.
 - ❖ Verilen bilgi neticesinde suç ortaklarının yakalanması ya da suça konu eşyaların yakalanması gerekir.
 - ❖ Bu şartlardan biri gerçekleşmediği takdirde, etkin pişmanlık hükümleri uygulanmaz.

YARGITAY CEZA GENEL KURULU 2018/345 E., 2020/73 K.

“...kolluk görevlilerince yapılan arama sonucunda suç konusu tabletlerin ele geçirildiği an itibarıyla “uyuşturucu veya uyarıcı madde ticareti yapma” suçunun şüphelisi konumunda bulunan sanık hakkında bu suçtan soruşturmaya başlanıldığı sırada, “uyuşturucu veya uyarıcı madde ithal etme” suçuna ilişkin bilgi sahibi olmayan kolluk görevlilerine, suç konusu tabletleri on gün kadar önce İran’dan getirdiğini söyleyerek bilgi vermesi üzerine “uyuşturucu veya uyarıcı madde ithal etme” suçunun ortaya çıktığının anlaşılması karşısında; suç konusu tabletlerin yurt dışından getirildiğine ilişkin somut nitelikte hiçbir delil bulunmadığı aşamada kendi beyanı ile “uyuşturucu veya uyarıcı madde ithal etme” suçunu ortaya çıkaran sanık hakkında TCK’nın 192. maddesinin 1. fıkrası uyarınca bu suçtan cezaya hükmolunamayacağı, “uyuşturucu veya uyarıcı madde ithal etme” ve “uyuşturucu veya uyarıcı madde nakletme” eylemlerini işlediği ancak ithal suçunun cezalandırma koşulunun gerçekleşmediği anlaşılan sanık hakkında, sabit olan ve cezalandırılabilir nitelikteki uyuşturucu madde nakletme suçundan hüküm kurulması gerektiği kabul edilmelidir.”

YARGITAY CEZA GENEL KURULU 2017/10-2 E., 2019/42 K.

Olay tutanağında, yurt dışından gelen kişilere yönelik kolluk görevlilerince yapılmakta olan profilleme çalışmalarının, “midesinde” uyuşturucu madde taşınması muhtemel kuryelere yönelik olarak gerçekleştirildiğinin özellikle belirtilmesi, tutanakta yer alan bu ibarenin yurt dışından gelen yolculara yönelik yapılan çalışmanın mutad bir uygulama olduğunu göstermesi, görevlilerce sanığın “gözlerinde kızarıklık olduğunun, aşırı terlediğinin ve sürekli sağa sola bakınarak tedirgin hareketlerle hızlı bir şekilde ilerlediğinin” görülmesi üzerine durdurulması, yapılan mülakatta sanığın midesinde uyuşturucu madde getirdiğini söylediğinin anlaşılması karşısında; sanık midesinde uyuşturucu madde getirdiğini söylememiş olsa dahi, yurt dışından gelen kişilere yönelik yapılan profilleme çalışmalarının “midesinde” uyuşturucu madde taşınması muhtemel kuryelere yönelik olarak gerçekleştirildiği ve gözlerinde kızarıklık, aşırı terleme ve tedirgin hareketleri gözlemlenen sanığın, bu yönde oluşan şüphe nedeniyle iç beden muayenesi kararı alınarak midesinde uyuşturucu madde bulunup bulunmadığının zaten belirleneceği dikkate alındığında, sanığın kolluk görevlilerine midesinde uyuşturucu madde taşıdığını söylemesinin sonuca etkisinin bulunmadığı, dolayısıyla sanık hakkında etkin pişmanlık hükmünün uygulanma koşullarının oluşmadığı kabul edilmelidir.

➤ RESMİ MAKAMLAR HABER ALDIKTAN SONRA ETKİN PİŞMANLIK:

- ❖ Bu suçlar haber alındıktan sonra gönüllü olarak, suçun meydana çıkmasına ve fail veya diğer suç ortaklarının yakalanmasına hizmet ve yardım eden kişi hakkında verilecek ceza, yardımın niteliğine göre dörtte birden yarısına kadar indirilir. **(TCK 192/3)**
- ❖ Fail, madde metninde yazan suçları işlemiş olmalı. Suçun işlendiği resmi makamlar tarafından öğrenilmiş olmalı.
- ❖ Verilen bilgilerin suçun ortaya çıkmasına ya da suç ortaklarının yakalanmasına hizmet etmiş olması gerekir. İki şartın aynı anda olmasına gerek yok, biri gerçekleşse de etkin pişmanlık hükümleri uygulanabilir.
- ❖ Verilen bilgiler neticesinde diğer suç ortakları yakalanmamışsa etkin pişmanlık hükümleri uygulanmaz.
- ❖ Faydalı bilginin en geç hüküm verilinceye kadar bildirilmesi gerekmektedir. Aksi takdirde, etkin pişmanlık hükümleri uygulanmaz. Ancak istinaf kararının kaldırılması ya da temyiz incelemesi neticesinde bozma sonrası yeniden yargılama yapılması halinde hüküm verilinceye kadar yine etkin pişmanlık hükümleri uygulanabilir.

UYGULAMADAN ÖRNEKLER:

➤ EVDE YA DA ARABADA BİRDEN FAZLA KİŞİ OLMASINA RAĞMEN MADDELERİN KENDİSİNE AİT OLDUĞUNUN BEYAN EDİLMESİ:

“...sanığın uyuşturucu madde satışı yaptığına ve ikametinin önündeki yolda taşın altında bulunan esrarların kendisine ait olduğuna dair delil bulunmadığı gibi, K3'nin polisleri görünce yere attığı ve sanık K2'a ait olduğunu beyan ettiği 3 adet ganyan kağıdına sarılı esrar maddesi dışında, sanığın K1 ve K3 ile birlikte yaşadığı ikamette ele geçen suç konusu uyuşturucu maddeler ve esrar kalıntısı olan hassas terazinin kime ait olduğunun bilinmediği aşamada, uyuşturucu maddeler ve hassas terazinin kendisine ait olduğuna dair ikrarıyla kendi suçunun ortaya çıkmasına hizmet ve yardım ettiği anlaşıldığından, hakkında TCK'nın 192/3. maddesinde öngörülen etkin pişmanlık hükmünün uygulanması gerektiğinin gözetilmemesi,” (10. CD, 2021/13415 E., 2022/750 K.)

➤ **ARAÇTA BİRDEN FAZLA KİŞİ OLMASINA RAĞMEN
UYUŞTURUCU MADDEİNİN KABUL EDİLMESİ:**

“...Suça konu uyuşturucunun ele geçtiği araç içerisinde bulunan sanık dışındaki iki kişiden inceleme dışı sanık ...'ın beyanları dışında mahkûmiyetine yeterli başkaca bir delil bulunmadığı aşamada, suç konusu maddelerin kendisine ait olduğunu beyan ederek kendi suçunun ortaya çıkmasını sağlayan sanık hakkında etkin pişmanlık hükmünün uygulanmasında isabetsizlik bulunmadığı belirlenmekle...”

(10. CD, 2021/9306 E., 2025/2531 K.)

➤ **BAŞKA BİR YERDE ELE GEÇEN UYUŞTURUCUNUN KABUL EDİLMESİ:**

“... Suça konu maddenin arama sırasında sanığın oturmadığı ve yolcu bulunmayan bir koltuk altında çanta içerisinde ele geçirilmesinden sonra çantanın kime ait olduğunun bilinmediği durumda kendisine ait olduğunu söyleyen kişi hakkında TCK 192/3. maddesi uyarınca etkin pişmanlık hükümleri uygulanmalıdır.” (20.CD, 2018/521-4867)

➤ **KULLANIM SINIRINDA ELE GEÇEN MADDENİN SATILDIĞININ SÖYLENMESİ:**

“...Üzerinde ele geçen ve kullanım sınırında kalan 238 gramdan ibaret esrari eşinin ricası üzerine taşıdığını beyan eden sanık hakkında, uyuşturucu maddeyi nakletme suçunu ortaya çıkardığı için etkin pişmanlık hükümleri uygulanmalıdır.” (10. CD, 2014/4884 E., 2014/12772 K.)

ARAMA KARARININ BULUNUP BULUNMAMASINA GÖRE : (YCGK, 2016/1014 ESAS, 2018/664 KARAR)

Birinci ihtimal; sanığı durduran görevlilerin ellerinde bir adli arama kararı ya da yazılı arama emri bulunması halidir. Bu durumda, kolluk görevlilerinin ellerinde bulunan karar ya da emri sanığa ibraz edip yapacakları arama sonucunda suç konusu delile ulaşabilecekleri anlaşıldığından, üzerindeki uyuşturucu maddeyi çıkarıp teslim eden sanık hakkında TCK'nın 192. maddesinin 3. fıkrasında düzenlenen etkin pişmanlık hükümleri uygulanamayacaktır.

İkinci ihtimal; ellerinde bir adli arama kararı ya da yazılı arama emri bulunmayan kolluk görevlilerinin sanığı durdurduktan sonra Cumhuriyet savcısına bilgi verip talimatları doğrultusunda işlem yapmaları halidir. Bu durumda da adli arama kararı ya da yazılı arama emri verilip verilmemesine göre iki olasılık söz konusu olacaktır.

Adli arama kararı ya da yazılı arama emri alınması durumunda; sanığı durduran kolluk görevlilerinin bu karar ya da emri sanığa ibraz edip yapacakları arama sonucunda suç konusu delile ulaşabilecekleri anlaşıldığından, üzerindeki uyuşturucu maddeyi çıkarıp teslim eden sanık hakkında TCK'nın 192. maddesinin 3. fıkrasında düzenlenen etkin pişmanlık hükümleri uygulanamayacaktır.

Adli arama kararı ya da yazılı arama emri alınamaması durumunda ise; üzerine arama yapılamayacak olan sanığın, uyuşturucu maddeleri teslim etmek suretiyle suçun konusu ve delilini hukuka uygun hale getirerek kendi suçunu ortaya çıkarması nedeniyle sanık hakkında TCK'nın 192. maddesinin 3. fıkrasında düzenlenen etkin pişmanlık hükümleri uygulanacaktır.

Üçüncü ihtimal ise; ellerinde bir adli arama kararı ya da yazılı arama emri bulunmayan görevlilerin sanığı durdurmaları sonrasında yaptıkları arama sonrasında suçun konusu ve delili olan uyuşturucu maddeleri ele geçirmeleri halidir. Bu durumda suçun maddi konusunu oluşturan uyuşturucu maddeler hukuka aykırı elde edilmiş olacağından, Anayasanın 38. maddesinin 6. fıkrası ile CMK'nın 206. maddesinin 2. fıkrasının (a) bendi, 217. maddesinin 2. fıkrası, 230. maddesinin 1. fıkrasının (b) bendi uyarınca hükme esas alınamayacaktır.

HAKKINDA DAHA EVVEL MADDE SATACAĞINA DAİR İSTİHBARİ BİLGİ ALINAN KİŞİNİN MADDELERİ TESLİM ETMESİ:

“...Dava dosyasına göre, *sanık hakkında şehir dışından uyuşturucu madde getirmeceği yönünde istihbari bilgi bulunduğu, bunun üzerine sanığın içerisinde olduğu dolmuşun kolluk görevlilerince durdurulduğu, sanığın kaba üst araması yapılırken üzerinde bulunan sentetik kannabinoid içeren kullanım sınırı üzerindeki uyuşturucu maddeyi kendisine ait olduğunu söyleyerek kolluk kuvvetlerine teslim ettiği, bu itibarla sanık aleyhine hükmedilen cezada 5271 sayılı Kanun’un 192 nci maddesinin üçüncü fıkrası gereği indirim yapıldığı anlaşılmış ise de sanığın kaba üst aramasında istihbari bilgi doğrultusunda ele geçirileceğini anladığı uyuşturucu maddeyi kolluk görevlilerine teslim etmesinin kendi suçunun ortaya çıkmasına hizmet ve yardım olarak kabul edilemeyeceği, sanık bu uyuşturucu maddeyi teslim etmese de ele geçirileceğinin muhakkak olduğu bu nedenle koşulları oluşmadığı halde etkin pişmanlık hükümleri uygulanmak sureti ile eksik ceza tayin edilmesinin hukuka aykırı olduğu anlaşılmakla Cumhuriyet savcısının temyiz itirazlarının kabulüne karar verilmesi gerekmiştir.” (8. Ceza Dairesi 2024/20387 E. , 2024/8556 K.)*

➤ **VERİLEN BİLGİLER FAYDALI, CİDDİ VE DOSYADAKİ DELİLLERLE UYUMLU İSE, DİĞER FAİL YAKALANMASA DAHİ ETKİN PİŞMANLIK HÜKÜMLERİ UYGULANMALIDIR.**

“...Failin kendi suçunun ya da suç ortaklarının ortaya çıkmasına yönelik olarak verdiği bilginin yardım ve hizmet niteliğinde kabul edilebilmesi için, hizmet ve yardımın konusu olan bilgilerin doğru olmasının yanında, hizmet ve yardımın sonuca etkili ve yararlı olması da gerekmektedir. Buna göre, yakalanan kimsenin uyuşturucu maddeyi açık kimliğini bilmediği bir şahıstan aldığını söylemesi ya da hayalî isimler vermesi veya daha önceden uyuşturucu işine karıştığını bildiği kişinin adını vermesi etkin pişmanlık hükümlerinin uygulanması için yeterli görülmemeli, failin bildirdiği kişi yakalanmış ise mahkûm edilmiş olması ya da yakalanamamışsa kimliği ve varlığının belirlenmesi, failin bildirdiği kişiye suç atması için bir neden bulunmadığının anlaşılması, mevcut delillerin o kişinin suçluluğunu kabule yeterli bulunması ve verilen bilginin daha önce görevliler tarafından öğrenilmemiş olması durumlarında etkin pişmanlık hükümleri uygulanmalıdır...” (YCGK, 2022/486 E., 2023/397 K.)

TÜRK CEZA KANUNU'NUN 188/6. MADDESİ UYARINCA CEZADA İNDİRİM MESELESİ:

- ❖ Üretimi resmi makamların iznine veya satışı yetkili tabip tarafından düzenlenen reçeteye bağlı olan ve uyuşturucu veya uyarıcı madde etkisi doğuran her türlü madde açısından da yukarıdaki fıkralar hükümleri uygulanır. (Ek cümle: 29/6/2005 – 5377/22 md.) Ancak, verilecek ceza yarısına kadar indirilebilir.
- ❖ Ele geçen maddelerin bu kapsamda olup olmadığı hususunda rapor aldırılmalı, sonucuna göre karar verilmelidir.
- ❖ Ele geçen madde kullanmak için bulunduruluyorsa cezalandırma yoluna gidilemez.

UYUŞTURUCU VEYA UYARICI MADDE TİCARETİ DOSYALARINDA SAVUNMADA KULLANILABİLECEK USUL BİLGİLERİ

A. ARAMA KARARINA İLİŞKİN ÖNEMLİ BİLGİLER:

- ❖ Arama kural olarak adli arama ve önleme araması kararı olarak ikiye ayrılmaktadır.
- ❖ Arama kararında kanunda belirtilen zorunlu unsurların yer alması gerekir.
- ❖ Adli arama kararı bir suç şüphesi oluştuktan sonra kural olarak hakim tarafından ancak gecikmesinde sakınca olan hal söz konusu ise günün nöbetçi cumhuriyet savcısı tarafından ya da cumhuriyet savcısına ulaşılamadığı durumda kolluk amirinin yazılı emri ile verilir.
- ❖ Gecikmesinde sakınca olan hal kapsamında verilen yazılı arama emirleri daha sonra hakimlik onayına sunulmalıdır; aksi takdirde toplanan deliller hukuka aykırıdır.
- ❖ Adli arama ve önleme araması arasındaki en belirgin fark, başlangıçtaki şüphedir. Adli aramada şüphe baştan vardır; ancak önleme aramasında başlangıçta belli bir kişiye yönelik şüphe olmayıp amaç belli bir bölgede yapılan rutin uygulamalarla suç delillerine ulaşabilmektir.
- ❖ Konut, ikamet ya da kamuya açık olmayan/özel iş yerlerinde önleme araması yapılamaz.

❖ **KOLLUK TUTANAKLARINDA “ DAHA ÖNCE SUÇ İŞLEDİĞİNE DAİR İSTİHBARİ BİLGİ EDİNİLDİĞİ” YAZIYORSA YA DA “ SANIĞIN KAÇTIĞI/ DURUMUNDAN ŞÜPHELENİLDİĞİ” YAZIYORSA:**

“...Somut olayda, sanık hakkında yer ve eşgal bildirilerek telefonunun verildiği ve polis ekiplerinin sanık ile iletişime geçerek uyuşturucu madde alışverişi için buluşma ayarlamaları üzerine sanığın polisleri görünce kaçması üzerine yakalandığı, yapılan üst aramasında iç çamaşırı içinde 1 adet şeffaf jelatine sarılı suç konusu uyuşturucu madde bulunduğu anlaşıldığından; niteliği ve faili belli olan bir suçun işlendiği konusunda şüphe oluşmuştur. 5271 sayılı Kanun'un 116, 117 ve 119 uncu maddelerine uygun şekilde "adli arama kararı veya yazılı arama emri " alınmadan, olaydan önce verilen "önleme araması kararına" dayanılarak sanığın iç çamaşırının içinde arama yapılması hukuka aykırıdır. Bu arama sonucu sanıkta bulunan uyuşturucu madde ise hem "suçun maddî konusu" hem de "suçun delili" olup hukuka aykırı yöntemle elde edildiğinden hükme esas alınamaz. (YARGITAY 10. CEZA DAİRESİ, 2021/7199 ESAS, 2023/934 KARAR)

24.04.2017 tarihli arama, yakalama ve el koyma tutanağı içeriğine, iletişimin tespit tutanaklarına ve dosya kapsamına göre; hakkında iletişimin tespiti, dinlenmesi ve kayd alınması kararı bulunan temyiz dışı sanık ...'in, sanık ile uyuşturucu madde ticareti ile alakalı

olarak görüştükleri ve sonrasında **Türkoğlu Sulh Ceza Hakimliğinin 2017/158 değişik iş sayılı önleme arama kararına dayanılarak durdurulan yolcu otobüsünde yolcu olarak bulunan sanığın üst aramasında suç konusu uyuşturucu maddenin ele geçirildiği olayda; sanıkların yaptıkları telefon konuşmaları ile suç şüphesi doğduktan sonra önleme arama kararı ile arama yapıldığı anlaşılmakla; sanığın üzerinde ve eşyasında arama yapılabilmesi için adli arama kararının gerektiği, adli arama kararı bulunmaksızın yapılan aramanın hukuka aykırı olduğu ve bu arama ile elde edilen delilin yasak delil niteliğinde olup hükme esas alınamayacağı dikkate alınarak, suç konusu uyuşturucu maddenin iletişimin tespiti, dinlenmesi ve kayda alınması kararına dayanılarak yapılan takip sonucu ele geçirilip geçirilmediğinin tespit edilmesi, takip sonucu ele geçirildiğinin belirlenmesi halinde, sanığın üzerinin aranmasına ilişkin 5271 sayılı Kanun'un 116 ncı, 117 nci ve 119 uncu maddelerine uygun şekilde alınmış “adli arama kararı” ya da “yazılı arama emri” bulunup bulunmadığının araştırılarak varsa aslı veya onaylı bir örneğinin getirtilerek dosyaya konulması, duruşmada okunması ve sanıktan diyeceğinin sorulması, sonucuna göre, 23.05.2017 tarihinde ikametinden ele geçen uyuşturucu maddenin cins ve miktarı da dikkate alınmak suretiyle sanığın hukuki durumunun belirlenmesi gerekirken eksik araştırma ile hüküm kurulması hukuka aykırı görülmüştür. (YARGITAY 10. CEZA DAİRESİ, 2021/15681 ESAS, 2023/3420 KARAR)**

NEWS

di

❖ **İSTİHBARİ BİLGİ ALINMIŞSA, BİLGİNİN ALINDIĞI SAAT İLE CUMHURİYET SAVCISINA HABER VERİLEN SAATE DİKKAT EDİLMELİDİR. (SUÇÜSTÜ HALİ):**

16.12.2014 tarihli tutanakta; saat 18.00 sıralarında Narkotik Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğü görevlilerince “Kel Seydi” olarak tanınan ... isimli şahsın, Barbaros Mahallesi Eminağa Caddesinde bulunan ikametinin önündeki sokakta, Evren isimli şahıstan aldığı eroini sabah 06.00 ile 11.00 saatleri arasında paketi 50 Liradan sattığı yönünde bilgi alındığının belirtildiği, Eminağa Caddesi civarında kolluk görevlilerince fiziki takip yapılmak üzere tertibat alındığı, sanığın saat 06.30 sıralarında ikametinden çıkarak evinin önündeki kaldırımda bekleyip on dakika kadar etrafı gözetlediği, ... yapılan kaba üst aramasında montunun sol iç cebinde bulunan sigara paketi içerisinde 8 parça eroinin ele geçirilerek muhafaza altına alındığı ve Cumhuriyet savcısına olay hakkında bilgi verildiği,

Kollukça alınan ilk bilgiler ile yapılan araştırma sonucu sanığın kimliğine ve uyuşturucu madde sattığı iddia edilen ikamet adresine ilişkin edinilen bilgilerin uyumlu olması, kolluğun bilgiyi aldığı zaman ile sanığın uyuşturucu madde sattığı iddia edilen saatler arasındaki süre, ayrıca suç şüphesini oluşturan bilgilerin elde edildiği aşamada suçüstü halinin mevcut olmaması, bu durumda kolluk görevlilerinin suçla ilgili edindikleri bilgileri 5271 sayılı CMK'nun 2/e, 158, 160, 161 ve 164. maddeleri uyarınca derhal Cumhuriyet savcısına bildirip bu konuda adli arama kararı talep etmeleri ve Cumhuriyet savcısından alacakları talimat doğrultusunda işlem yapmaları gerektiğinden, adli arama kararı alınmadan yapılacak arama işleminin ve bu arama sonucu ele geçirilecek uyuşturucu maddenin hukuka aykırı şekilde elde edilmiş olacağı, suçun maddi konusu ve delili olan uyuşturucu maddenin hukuka aykırı yöntemle elde edilmesi durumunda ise hükme esas alınamayacağı ve buna bağlı olarak suçun unsurunun oluşmayacağı gözetildiğinde, yerel mahkemece sanığın üzerinin aranması için CMK'nun 116 ve devamı maddelerine uygun olarak alınmış bir "adli arama kararı" olup olmadığının araştırılması ve sonucuna göre hukuki durumunun belirlenmesi gerekirken, (YCGK, 2016/800 ESAS, 2017/120 KARAR)

❖ KOLLUĞA GELEN İSTİHBARİ BİLGİNİN ZAMANI İLE CUMHURİYET SAVCISI TARAFINDAN VERİLEN ARAMA KARARININ ZAMANI KONTROL EDİLMELİDİR. (GECİKMESİNDE SAKINCA OLAN HAL)

Gecikmede sakınca bulunmasından, delillerin karartılması endişesi, şüpheli ya da sanığın kaçma tehlikesi veya aramanın amaçları açısından bir zarar doğması riskinin bulunması nedeniyle, hâkime gidilmekle meydana gelebilecek zaman kaybının aramayı güçleştirmesi ya da imkânsız hâle getirmesi anlaşılmalıdır. Başka bir ifadeyle, bu halde hâkimden karar alınmasının beklenemeyeceği acele bir durum söz konusu olmalıdır.

Görüldüğü üzere, arama işlemi derhâl yapılmadığında sonradan yapılması imkânsız veya anlamsız hâle gelecektir ya da işlemle hedeflenen amaçlara ulaşılması fazlasıyla zorlaşacaksa gecikmesinde sakınca bulunan hâlin varlığı kabul edilmelidir. Şüphelinin saklandığı yerin belli olmasına karşın kısa süre içinde oradan ayrılacağına ilişkin ek bilgi edinilmesi ya da delil araştırması yapılacak yerde delillerin yok edilmeye başlanacağına ilişkin duyum alınması gibi gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde, Cumhuriyet savcısı tarafından verilen arama emri hukuka uygun iken, aksi hâlde, yani gecikmesinde sakınca bulunan hâlin söz konusu olmadığı durumlarda Cumhuriyet savcısının arama emri vermesine ilişkin şartlar oluşmadığından, arama emri hukuka aykırı olacağı gibi arama sonucunda elde edilen delil ya da deliller de hukuka aykırı yöntemlerle elde edilmiş delil olacaktır. (YARGITAY CEZA GENEL KURULU, 2016/75 ESAS, 2019/18 KARAR)

❖ ARAMANIN, ADLİ ARAMA KARARINDA BELİRTİLEN SAATLERDE YAPILIP YAPILMADIĞI KONTROLE EDİLMELİDİR.

Alınan istihbari bilgi üzerine sanığın adresinde ve müştemilatında Cumhuriyet savcısı tarafından gecikmesinde sakınca bulunan hal kapsamında 13.12.2023 saat 23.00 ile 14.12.2023 saat 01.30 arasında arama yapılabilmesi için yazılı arama emri verildiği halde, 13.12.2023 tarihli arama tutanağına göre söz konusu adreste 13.12.2023 günü saat 21.00 sıralarında arama işlemine başlanılıp saat 22.55'de arama işleminin bitirildiğinin anlaşılması karşısında; arama işleminin arama emrinde belirtilen saatlerden önce yapılarak suça konu maddelerin ele geçtiği, ikametinin CMK'nın 116, 117 ve 119. maddelerine uygun şekilde aranmadığı, hukuka aykırı arama sonucu ele geçirilen maddenin "suçun maddi konusu" ve "suçun delili" olarak hükme esas alınamayacağı gözetilerek, somut olayda suçun maddi konusu bulunmaması nedeniyle suçun unsurları oluşmadığından, sanık hakkında beraat kararı verilmesi gerekirken yazılı şekilde mahkûmiyet hükmü kurulması hukuka aykırı bulunmuştur. (YARGITAY 10. CEZA DAİRESİ, 2024/8417 ESAS, 2025/41 KARAR)

ARAMANIN YAPILDIĞI SAATİN TESPİTİ AÇISINDAN GEREKİRSE KOLLUK TARAFINDAN ALINAN KAYIT DOSYAYA GETİRİLMELİDİR.

YARGITAY 10. CEZA DAİRESİ, 2023/7324 ESAS, 2023/4374 KARAR:

“...aramanın hukuka uygun olarak yapılıp yapılmadığının belirlenmesi amacıyla, aramanın hangi gün ve saatte yapıldığının tespiti için;

- 1. Sanık ... müdafinin dosyaya eklediği görüntülerle ilgili olarak, Emniyet Müdürlüğünden, dosyada görüntülerin kolluk görevlileri tarafından çekilip çekilmediği, kolluk görevlileri tarafından çekilmiş ise hangi tarihte ve saatte çekildiği, görüntülerdeki şahısların sanıklar olup olmadığı ve bu görüntüleme işleminin tutanağa bağlanıp bağlanmadığının sorulması,*
- 2. Bu görüntülerin kayda alındığı cihazın temin edilerek, incelenip, çekimin yapıldığı tarih ve saatin tespiti hususunda bağımsız ve tarafsız bir bilirkişiden rapor alınması,*
- 3. Olay tarihinde varsa olay yerini gösterir MOBESE kayıtlarının getirtilerek arama işleminin yapıldığı tarih ve saatin tespitinin belirlenmeye çalışılması,*

Sonucuna göre sanıkların hukuki durumlarının takdir ve tayini gerektiği gözetilmeden eksik araştırmaya dayalı hüküm kurulması, hukuka aykırı görülmüştür...”

❖ ARAMA KARARINDA ‘‘EKLENTİ’’ İBARESİNİN YAZIP YAZMADIĞI KONTROL EDİLMELİDİR.

YARGITAY 10. CEZA DAİRESİ, 2024/7113 ESAS, 2024/24995 KARAR:

‘‘...Sanığın uyuşturucu madde satışı yaptığına ve uyuşturucu maddeleri ikametinin bahçesindeki kümes içinde sakız kutularının içinde sakladığına dair ihbar üzerine yapılan aramada kümes içerisinde uyuşturucu maddelerin ele geçirildiği olayda; Cumhuriyet savcısının gecikmesinde sakınca bulunan hal kapsamında verdiği arama emrinin sanığın ikameti, üzeri ve eşyaları yönünden verildiği, sanığın ikametinin eklentisi konumunda olup ihbara konu kümes yönünden ise Cumhuriyet savcısının yazılı emri veya adli arama kararının bulunmadığı anlaşıldığından; Yapılan aramanın hukuka aykırı olacağı, böyle bir arama sonucu bulunan delillerin Anayasa'nın 38/6. maddesi ile 5271 sayılı CMK'nın 206/2-a, 217/2., 230/1-b ve 289/1-i maddeleri uyarınca yasak delil niteliğinde olup hükme esas alınamayacağı dikkate alınarak, mahkûmiyetine yeterli başkaca delil bulunmayan sanığın beraatı yerine mahkûmiyetine karar verilmesi hukuka aykırı görülmüştür...’’

❖ **UYUŞTURUCU MADDENİN SANIK TARAFINDAN
ATILDIĞININ KOLLUK TUTANAĞINDA YAZMAMASI/
YAKALANDIĞI YERİN YAKININDA UYUŞTURUCU MADDE
BULUNMASI:**

YARGITAY 10. CEZA DAİRESİ, 2021/3512 ESAS, 2023/297 KARAR:

“...Olay tutanağı, ifade tutanakları ile tüm dosya kapsamından 06.08.2018 tarihinde sanığın üzerinde kullanım sınırının üzerinde uyuşturucu madde ve hassas terazinin ele geçirilmesi nedeniyle söz konusu eylem sabit ise de, 07.10.2018 tarihinde sanığın kolluk görevlilerince kovalamaca sonucu yakalandığı yere yakın bölgede ele geçirilen uyuşturucu madde ve hassas terazinin sanık tarafından atıldığı ve uyuşturucu madde ticareti yapma suçunu işlediği yönünde her türlü şüpheden uzak, kuşkuyu aşan kesin ve yeterli delil bulunmadığı gözetilmeden, sanık hakkında 5237 sayılı Kanun'un 43 üncü maddesi hükümleri uygulanmak suretiyle fazla ceza tayin edilmesi,...”

- ❖ **ADLİ ARAMA KARARINDA ARANACAK YERİN AÇIK ADRESİNİN YAZIP YAZMADIĞI,**
 - ❖ **ADLİ ARAMA KARARINDA ARANACAK KİŞİNİN AÇIK KİMLİK BİLGİLERİNİN YAZIP YAZMADIĞI,**
 - ❖ **ADLİ ARAMA KARARININ CUMHURİYET SAVCISI TARAFINDAN VERİLMESİ HALİNDE ISLAK İMZALI YA DA ONAYLI SURETİNİN DOSYA İÇERİSİNDE YER ALIP ALMADIĞI,**
 - ❖ **ADLİ ARAMA KARARININ YAZILI OLARAK MI VERİLDİĞİ YOKSA SAVCI GÖRÜŞME TUTANAĞINA İSTİNADEN Mİ YAPILDIĞI,**
 - ❖ **ÖNLEME ARAMASI KARARININ NERELERİ KAPSADIĞI, ARAMANIN BU YERLERDE YAPILIP YAPILMADIĞI,**
- MUTLAKA KONTROL EDİLMELİDİR.**

❖ **KONUTTA ADLİ ARAMA YAPILMIŞSA, ARAMA TANIKLARININ OLUP OLMADIĞI, SAYISI VE HANGİ AŞAMADA ARAMAYA DAHİL OLDUKLARINA DİKKAT EDİLMELİDİR.**

- Cumhuriyet savcısı hazır olmaksızın konut, işyeri veya diğer kapalı yerlerde arama yapabilmek için o yer ihtiyar heyetinden veya komşulardan iki kişi bulundurulur. (CMK 119/4)
- Arama tanığının hiç olmadığı aramalar hukuka aykırıdır.
- Tek bir arama tanığının bulunduğu durumlarda aramanın hukuka aykırı olduğuna ve olmadığına ilişkin tartışmalar mevcuttur. (*AYM Yaşar Yılmaz Başvurusu, YCGK 2013/464 Esas, 2015/132 Karar*)
- Arama tanıklarının aramanın başından sonuna kadar bulunması zorunludur.
- Arama tanıklarının kanunda belirtilen kişilerden olup olmadığına bakılmalıdır.

YARGITAY 10. CEZA DAİRESİ 2022/15582 E., 2023/5298 K.

*“... 5271 sayılı Kanun'un 119 uncu maddesinin dördüncü fıkrasına aykırı olarak **sanığa ait evde yapılan arama sırasında sadece ihtiyar heyetinden bir azanın hazır bulundurulduğu**, bunun dışında ihtiyar heyetinden veya komşulardan bir kişinin daha aramanın başından sonuna kadar hazır bulundurulmadığı, yukarıdaki açıklamalar ışığında sanığa ait evde yapılan arama sonucu ele geçirilen uyuşturucu maddelerin hukuka aykırı olarak elde edilmiş delil niteliğinde olduğu ve mahkûmiyet hükmüne esas alınamayacağı, sanığın tüm aşamalarda hukuka aykırı arama sonucu bulunan uyuşturucu maddelerin varlığını ve zilyetliğini kabul etmesinin, delillerin hukuka aykırı olarak elde edilmiş olduğunu bertaraf etmeyeceği, evde ele geçirilen uyuşturucu madde dışında uyuşturucu madde ticareti yapıldığına ilişkin başkaca da bir delil bulunmadığı gözetilmeden beraat yerine mahkûmiyet kararı verilmesi hukuka aykırı görülmüştür...”*

➤ **KONUTTA BULUNAN KİŞİLER CMK 119/4 KAPSAMINDA SAYILAN KİŞİLERDEN DEĞİLDİR:**

“... 5271 sayılı Kanun'un 119 uncu maddesinin dördüncü fıkrasına aykırı olarak sanığa ait evde yapılan arama sırasında sadece mahalle muhtarının hazır bulundurulduğu, bunun dışında ihtiyar heyetinden veya komşulardan bir kişinin daha aramanın başından sonuna kadar hazır bulundurulmadığı, ***arama esnasında evde bulunan ve sanıkla aynı ikamette oturan annesi ...'in 5271 sayılı Kanun'un 119 uncu maddesinin dördüncü fıkrasında belirtilen kişilerden olmadığı görülerek yapılan incelemede,*** yukarıdaki açıklamalar ışığında sanığa ait evde yapılan arama sonucu ele geçirilen uyuşturucu maddelerin hukuka aykırı olarak elde edilmiş delil niteliğinde olduğu ve mahkûmiyet hükmüne esas alınamayacağı; sanığın tüm

aşamalarda hukuka aykırı arama sonucu bulunan uyuşturucu maddelerin varlığını ve zilyetliğini kabul etmesinin, delillerin hukuka aykırı olarak elde edilmiş olduğunu bertaraf etmeyeceği, bu anlamda sanığın tanık ...'da ele geçirilen uyuşturucu maddeyi sakladığına ilişkin ikrarının da hukuka uygun bir ikrar sayılmayacağı anlaşıldığından, evde ele geçirilen uyuşturucu madde dışında uyuşturucu madde ticareti yapıldığına ilişkin hukuka uygun başkaca bir delil bulunmadığı gözetilmeden sanığın beraati yerine mahkûmiyetine karar verilmesi hukuka aykırı görülmüştür...” (10. CD, 2023/291-5294)

❖ **BEKÇİLER ARAMA YAPAMAZ. (ANAYASA MAHKEMESİ, 2020/59 ESAS, 2023/53 SAYILI İPTAL KARARI)**

YARGITAY 10. CEZA DAİRESİ, 2021/15489 ESAS, 2023/2075 KARAR:

“... Suç tarihlerinde yürürlükte olan 772 sayılı Çarşı ve Mahalle Bekçileri Kanunu’na aykırı şekilde adli arama yapma görev ve yetkisi bulunmayan çarşı ve mahalle bekçilerinin gerekli muhafaza tedbirlerini alarak olayı derhal en yakın adli soruşturma yapmaya yetkili mercilere haber vermeleri gerekirken, çarşı ve mahalle bekçilerinin bu şekilde delil elde etmeleri hukuka aykırı olup bu deliller Anayasa’nın 38 inci maddesinin altıncı fıkrası ve 5271 sayılı Kanun’un 206 ncı maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendi uyarınca hükme esas alınamaz.”

B. GİZLİ SORUŞTURMACI DOSYALARINA İLİŞKİN ÖNEMLİ BİLGİLER:

- ❖ Gizli soruşturmacı görevlendirmesi hakim tarafından yapılır. Savcılık tarafından görevlendirme yapılamaz, talep yapılabilir.
- ❖ Kanun maddesinde “*başka suretle delil elde edilememesi halinde*” dediği için son çare olarak bu yola başvurulur. Öncesinde ne gibi işlemler yapıldığı, bu işlemlerden sonuç alınıp alınmadığına dair dosyadaki deliller incelenmelidir.
- ❖ Gizli soruşturmacı mutlaka kamu görevlisi olmalıdır. Soruşturmacılar kışkırtıcı ajan gibi davranamaz, suça teşvik edemez. Bu nedenle ilk talebin kimden geldiği dosyada tartışılmalıdır. (Burak Hun/Türkiye Kararı- AİHM)
- ❖ Gizli soruşturmacı tarafından ikinci defa yapılan alım nedeniyle TCK’nın 43. maddesi uyarınca arttırım yapılamaz.
- ❖ Gizli soruşturmacı suç delillerini toplarken fotoğraf, kamera vs. teknik araç kullanıyorsa CMK 140. madde uyarınca ayrıca teknik araçlarla izleme kararı ya da CMK 139/4 uyarınca bir karar olup olmadığına bakılmalıdır.

T.C.
İSTANBUL ANADOLU
4. SULH CEZA HAKİMLİĞİ

DOSYADA GİZLİLİK KARARI VARDIR

FÜRK MİLLETİ ADINA
DEĞİŞİK İŞ KARARI

DEĞİŞİK İŞ NO : 2022/2638 D. İş

HAKİM : SİDAR DEMİROĞLU 191862
KATİP : TALKAN MENŞÜR 220384

İstanbul Anadolu Cumhuriyet Başsavcılığının 11/04/2023 tarih ve 2022/203346 soruşturma sayılı ve 2023/2 teknik takip nolu yazısıyla UYUŞTURUCU ve UYARICI MADDE TİCARETİ suçundan dolayı şüphelilere yönelik delil elde edilmesi, eylemlere iştiraki olan kişilerin tespiti, münnet suça yönelik faaliyetlerin tam olarak deşifre edilmesi amaçlarına yönelik olarak CMK'nın 139. madde gereğince İlimiz Ümraniye İlçesi genelinde ilçesi genelinde açık kimlik bilgileri tespit edilemeyen bu şahıslarla birlikte hareket eden ya da bireysel olarak aktif uyuşturucu madde ticareti yapan ve uyuşturucu madde satan kişilere yönelik çalışmalar yapılabilmesi için İlimiz Ümraniye İlçesi genelinde; Emniyet Genel Müdürlüğü Narkotik Suçlarla Mücadele Daire Başkanlığı tarafından 5271 sayılı Kanunu'nun 139. uncu maddesi kapsamında, görevlendirilmesi yapılan NGS205, NGS207, NGS216, NGS218, NGS225, NGS226, NGS227, NGS228, NGS229, NGS232, NGS240, NGS241, NGS242, NGS243, NGS244, NGS246, NGS247, NGS167, NGS185, NGS208, NGS219 kod numaralı personelin GİZLİ SORUŞTURMACI OLARAK GÖREVLENDİRİLMESİ ayrıca 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanununun 139/2 Maddesi kapsamında GİZLİ SORUŞTURMACI KİMLİKLERİNİN DEĞİŞTİRİLMESİ, 05/04/2023 tarihli resmî gazetede yayımlanan 7445 sayılı Kanun 19 maddesi ile değişen 5271 Sayılı Kanun 139. madde 4. fıkrası gereğince gizli soruşturmacıların 03/05/2023 tarihine kadar kimliği açık yerlerde ve işyerlerinde delil toplamak amacıyla ses ve görüntü kaydı yapmasına izin verilmesi talep edilmiş olmakla talep yazısı ve ekinde sunulan talebe dayanak soruşturma evrakları incelendi.

GEREĞİ DÜŞÜNÜLDÜ:

Yürütülen hazırlık soruşturması için delil elde edilmesi, suçun izlerinin ve şüphelinin takibi, diğer suç şüphelilerinin tespiti, kanunun ve muhtemel diğer mağdurların haklarının korunması ve neticede kamu düzeninin sağlanması amacıyla hakimliğimizce aşağıdaki şekilde karar vermek gerekmiştir.

KARAR: Gerekeceği zikarında açıklandığı üzere;

1- İstanbul Anadolu Cumhuriyet Başsavcılığının 11/04/2023 tarih ve 2022/203346 soruşturma sayılı ve 2023/2 teknik takip nolu talebinin KABULÜNE,

2- UYUŞTURUCU ve UYARICI MADDE TİCARETİ suçundan dolayı yürütülmekte olan soruşturmaya esas olmak üzere; şüphelilere yönelik delil elde edilmesi, eylemlere iştiraki olan kişilerin tespiti, münnet suça yönelik faaliyetlerin tam olarak deşifre edilmesi amaçlarına yönelik olarak CMK'nın 139. madde gereğince İlimiz Ümraniye İlçesi genelinde ilçesi genelinde açık kimlik bilgileri tespit edilemeyen bu şahıslarla birlikte hareket eden ya da bireysel olarak aktif uyuşturucu madde ticareti yapan ve uyuşturucu madde satan kişilere yönelik çalışmalar yapılabilmesi için İlimiz Ümraniye İlçesi genelinde; Emniyet

GİZLİ SORUŞTURMACININ DURUŞMADA OLAYI NET OLARAK HATIRLAMADIĞINI SÖYLEMESİ:

YARGITAY 10. CEZA DAİRESİ, 2022/3587 ESAS, 2024/17492 KARAR:

Sanığın gizli soruşturmacıya uyuşturucu madde sattığı iddiasıyla açılan davada 5271 sayılı Kanun'un "Teknik Araçlarla İzleme" başlıklı 140 ıncı maddesindeki düzenlemeye göre, sanığın teknik araçlarla izlenmesine ilişkin bir karar bulunmadığı, gizli soruşturmacı görevlendirilmesine ilişkin karara dayanılarak ve 5271 sayılı Kanun'un 140 ıncı maddesi uyarınca ayrıca bir karar alınmadan teknik araçlarla izleme ve görüntüleme ve ses alma işlemi yapıldığının anlaşılması karşısında, bu şekilde elde edilen delillerin hukuka aykırı olup hükme esas alınamayacağı, hukuka aykırı şekilde elde edilen görüntünün gösterilmesi sonucu sanığın olayı kısmen doğrulamasının beyanını hukuka uygun hale getirmeyeceği, yargılama esnasında 07.06.2021 tarihli celsede dinlenen
gizli soruşturmacının olayı

hatırlayamadığını belirtmesi nazara alındığında sanığın uyuşturucu maddeyi başkasına satma ya da devretme iradesi veya eyleminin her türlü şüpheden uzak ve kesin olarak tespit edilemediği, anlatılan şekilde elde edilen delilin hukuka aykırı olduğu ve hükme esas alınamayacağı anlaşıldığından, sanığın beraati yerine mahkûmiyetine karar verilmesi hukuka aykırı görülmüştür.

C. TEKNİK ARAÇLARLA İZLEME KORUMA TEDBİRİNDE(CMK 140) DİKKAT EDİLECEK NOKTALAR:

- ❖ Teknik araçlarla izleme koruma tedbirine yalnızca CMK 140’da sınırlı sayıda sayılan suçlar bakımından başvurulabilir.
- ❖ Somut delillere dayanan kuvvetli suç şüphesi sebebi ve başka suretle delil elde edilememesi gerekmektedir.
- ❖ En çok üç hafta için bu yola başvurulabilir. Süre gerektiğinde bir hafta uzatılabilir; eğer örgütlü suç söz konusu ise bu süre her seferinde birer hafta olmak üzere toplam dört hafta uzatılabilir. Hem gizli soruşturmacı hem de teknik araçlarla izleme koruma tedbiri aynı anda uygulanıyorsa, bu süreler bir kat arttırılır. (140/3)
- ❖ Teknik araçlarla izleme kararı hakim ya da gecikmesinde sakınca olan hal var ise savcı tarafından verilir. Kararda mutlaka, koruma tedbirinin kime karşı uygulanacağı, hangi suç için uygulanacağı, hangi süre için geçerli olacağı gibi hususlar mutlaka yer almalıdır. Özellikle **koruma tedbirinin uygulanacağı kişinin açık kimlik bilgileri kararda mutlaka yer almalıdır.**

❖ **YARGITAY 10. CEZA DAİRESİ, 2021/17087 ESAS , 2023/2156
KARAR:**

“...Mahkemece, suçların sübutu gizli soruşturmacı faaliyetleri ile teknik araçlarla izleme sonucu elde edilen kayıtlara dayandırılmıştır. Sanıklar hakkında 5271 sayılı Kanun’un 140 ıncı maddesi uyarınca alınan karara istinaden “Teknik Araçlarla İzleme” faaliyeti kapsamında elde edilen delillerin hükme esas alınabilmesi için sanıkların kimlik bilgilerinin anılan kararda yer alması gerekmektedir. Aksi halde “Teknik Araçlarla İzleme” faaliyeti kapsamında elde edilen deliller hukuka aykırı olarak elde edilmiş olacaktır. 5271 sayılı Kanun’un 217 nci maddesine göre sanıklara atılı suç hukuka uygun şekilde elde edilmiş her türlü delille ispat edilebilir. Hukuka uygun olmayan teknik araçlarla izleme sonucu elde edilen delile dayanılarak sübuta gidilmesi mümkün değildir...”

D. SERİ NUMARASI ALINMIŞ PARA İLE TİCARET GERÇEKLEŞMİŞSE:

❖ Seri numarası alınmış para tanığa verilerek satıcı şahısla irtibat kurulması ve uyuşturucu madde alınması istenmişse, tanığın kolluk görevlisi olup olmadığı, gizli soruşturmacı görevlendirmesi bulunup bulunmadığına dair araştırma yapılması istenmelidir.

❖ **YARGITAY 10. CEZA DAİRESİ, 2021/194 ESAS, 2022/11565 KARAR:**

“...Tanığın durumundan şüphelenen sivil polis memurunun tanığı takip eden kolluk görevlilerine durumu bildirdiği akabinde olayın Cumhuriyet Savcısına haber verilmesi üzerine Cumhuriyet Savcısının talimatı ile seri numaraları alınmış paranın tanık ...'a verilerek sanık ... ile uyuşturucu madde alışverişine gönderildiği,...Suç tarihi itibarıyla sanığa yönelik CMK'nın 139. maddesi kapsamında alınmış bir gizli soruşturmacı görevlendirilmesine dair karar bulunmadığı,... buna karşın adli kolluk görevlisi olmayan tanık ... tarafından uyuşturucu madde alışverişinin gerçekleştirildiği anlaşılmakla, "suçu ve faili belirleme, suçla ilgili delilleri toplama konusunda uyuşturucu madde alma - temin etme faaliyetlerinin yalnızca adli kolluk görevlileri tarafından gerçekleştirilebileceği ve adli kolluk görevlisi olmayan "tanık ..." tarafından hukuka aykırı olarak gerçekleştirilen alışveriş sonucu ele geçirilen uyuşturucu maddenin ise hem "suçun maddi konusu" hem de "suçun delili" olup hukuka aykırı yöntemle elde edildiği gözetilmeden, ”

E. TELEFON YAZIŞMALARI DOSYAYA DELİL OLARAK SUNULMUŞSA, ÇMK 134 UYARINCA İNCELEME KARARI OLUP OLMADIĞINA DİKKAT EDİLMELİDİR.

- ❖ Cumhuriyet savcısına hangi saatte ulaşıldığı ve telefon yazışmalarının ekran görüntüsünün alındığı saat karşılaştırılmalıdır.
- ❖ Sanık rızası ile teslim etmiş olsa dahi ÇMK 134 uyarınca inceleme kararı bulunmayan telefon yazışmaları hukuka aykırıdır.

”...O halde, ÇMK’nın 134. maddesi kapsamında şüphelinin cep telefonu incelenip, telefondan ele geçirilen bilgilerin kayıt altına alınabilmesi ve ÇMK’nın 135. maddesi kapsamında şüphelinin telekomünikasyon yoluyla iletişiminin kayıt altına alınabilmesi için hakim kararı veya belirlenen sürelerde hakim onayına sunulmak üzere Cumhuriyet savcısının yazılı emrinin bulunması gerektiği, "sanığın rızası bulunsa dahi" kolluk görevlileri tarafından şüphelinin telefonunun incelenip, telefon içeriğindeki görüşme, mesaj ve benzeri bilgilerin kayıt altına alınamayacağı ve bu kurallara uyulmadan elde edilen delillerin hukuka aykırı bir biçimde ele geçirildiğinin kabulü gerekir...” (YARGITAY 10. CEZA DAİRESİ, 2020/18813 ESAS, 2022/7392 KARAR)

F. ÖNCÜ- ARTÇI ARABA DOSYALARI:

- ❖ Uyuşturucu veya uyarıcı maddenin bir araç tarafından taşınması ve diğer aracın da polis kontrol noktaları gibi yerleri tespit etmek ve maddelerin varış yerine ulaşabilmesi için gerekli tedbirleri alması halinde, öncü-artçı meselesi gündeme gelir.
- ❖ Bu tarz dosyalarda Yargıtay, öndeki aracın fail/leri ile uyuşturucu bulunan arkadaki aracın fail/leri arasında irtibat olup olmadığını tespit ederken birtakım araştırmaların yapılması gerektiğini belirtmektedir. Buna göre;
 - ✓ *Varış noktasına kadar geçen süreçte araçlar arasındaki mesafenin sürekli olarak korunup korunmadığı, öncü aracın kimi zaman artçı aracı trafik kurallarına aykırı olacak şekilde beklemesi ya da yavaşlaması,*
 - ✓ *Araçların aynı güzergahta gidip gitmedikleri, benzer yerlerde ya da yakınlarda mola verip vermedikleri,*
 - ✓ *Öncü aracın varış noktasına kadar geçen süreçte kamera, polis kontrol noktası gibi yerlere ilişkin bilgi verip vermediği, bu hususa ilişkin iletişim kayıtları,*
 - ✓ *Öncü ve artçı araç arasında yol güzergahı boyunca sıklıkla iletişim kurulup kurulmadığı,*
 - ✓ *Artçı aracın yakalandıktan sonra öncü aracın tam tersi istikamete yönelmesi ya da kaçması vs.*

KARGODAKİ UYUŞTURUCU VEYA UYARICI MADDELERE EL KONULMASI:

*sanığın 06/09/2013 tarihinde kargo vasıtası ile tanık ...'ya gönderdiği uyuşturucu maddenin bulunduğu paketin, Cumhuriyet savcısının 5271 sayılı CMK'nın 116 vd. maddeleri uyarınca verdiği yazılı arama emrine istinaden kargo şubesinde kolluk görevlileri tarafından açılarak arandığı ve **CMK'nın 127. maddesi uyarınca maddelere el koyulduğu kargo vasıtasıyla gönderilen gönderilerde el koyma işlemi yapabilmek için CMK'nın 129. maddesinin suç tarihinde yürürlükte olan haline göre hakim ya da gecikmesinde sakınca bulunan hallerde Cumhuriyet savcısı tarafından bir karar verilmesi ve el koyulan gönderilerin mühür altına alınıp kararı veren hakim veya Cumhuriyet savcısına teslim edilmesi gerekirken, CMK'nın 129. maddesinin suç tarihinde yürürlükte olan haline aykırı olarak kargo şubesinde bulunan gönderi niteliğindeki paketin kolluk görevlileri tarafından açılması ile suç konusu uyuşturucu maddenin hukuka aykırı bir biçimde ele geçirildiğinin ve bu şekilde ele geçirilen uyuşturucu maddenin "suçun maddi konusu" ve "suçun delili" olarak hükme esas alınamayacağıının anlaşılması karşısında, (10. CEZA DAİRESİ, 2022/13801 ESAS, 2022/14085 KARAR)***

❖ EMDİRİLMİŞ A4 VE EŞYALAR BAKIMINDAN RAPOR ALINMALIDIR.

YARGITAY 10. CEZA DAİRESİ, 2024/1815 ESAS, 2024/16140 KARAR:

*“...Sanık ... ve temyiz dışı sanık ...'te ele geçirilen ve sanık ...'un da sorumlu olduğu suç konusu uyuşturucu maddelerle ilgili olarak; iki polis memuru tarafından düzenlenen 07.03.2022 tarihli ön ekspertiz ve ölçüm-tartı tutanağı, Kriminal Polis **Ekspertiz raporu** ve suç konusu uyuşturucu maddeler **İstanbul Adli Tıp Kurumuna** gönderilerek **A4 kağıtlarına emdirilen uyuşturucu maddelerin niteliği, miktarı ve söz konusu ön ekspertiz ve ölçüm-tartı tutanağında yer alan 1000 ve 6240 kullanımlık ölçülerinin bilimsel verilere uygun olup olmadığı ve söz konusu uyuşturucu maddelerin günlük kullanım miktarı konusunda rapor aldırılması, tüm delillerin birlikte değerlendirilerek sonucuna göre sanıkların hukuki durumunun belirlenmesi gerektiği hâlde bu husus gözetilmeden, eksik araştırmaya dayalı olarak hüküm kurulması”** nedeniyle bozulmasına,... ”*

BİLGİ SAHİBİ SIFATIYLA BEYANI ALINAN KULLANICILARIN BEYANLARININ DELİL DEĞERİ:

YARGITAY 10. CEZA DAİRESİ, 2021/7640 ESAS, 2023/2123 KARAR:

Ceza muhakemesinde soruşturmanın başlamasına neden olacak başlangıç şüphesi ortaya çıktığı andan itibaren 5271 sayılı Kanun'un 147 nci maddesi anlamında ifade alma usul ve esasları geçerli olacaktır. Alınan beyanlar kişinin kendisinin aleyhine olduğu takdirde bu bilgilerin ceza muhakemesinde o kişiye karşı delil olarak kullanılabilmesi için kişinin haklarından haberdar olması gerekir. Aksi durumda kişinin özgür iradesinden söz edilemez.

Bu açıklamalar ışığında somut olay değerlendirildiğinde; hakkında kullanmak için uyuşturucu madde bulundurma suçundan soruşturma yapılan şüpheli S. S.'nin yakalandıktan sonra Cumhuriyet savcısının talimatıyla kolluk tarafından bilgi alma tutanağı ile ifadesi alınmış ise de; uyuşturucu madde ile yakalanan şüphelinin eyleminin kullanmak için uyuşturucu madde bulundurma suçunu oluşturacağı yani suç işleme şüphesi altında bulunduğu dolayısıyla şüpheli konumunda olan birinin bilgi sahibi sıfatıyla ifadesinin alınamayacağı, sanıktan kullanmak için uyuşturucu madde alan kişinin kendi suçu için "şüpheli", uyuşturucu madde aldığı kişinin suçu için "bilgi sahibi" sıfatı ile ifadesinin alınmasının hukuka uygun olmadığı,

- ❖ İçeriğine değişik anlamlar yüklenebilecek olan telefon konuşmaları somut delillerle desteklenmedikçe tek başına delil olarak kabul edilemez. (10. CD., 2023/2851 K.)
- ❖ Postada el koyma işlemi CMK 129' a göre olmalıdır. (10. CD., 2023/14085 K.)
- ❖ Rızaen teslim de olsa adli arama kararı olmadan yapılan arama hukuka aykırıdır. (YCGK, 2022/140 K.)
- ❖ Soyut tanık ya da sanık beyanları mahkumiyet için elverişli değildir.
- ❖ Müdafî bulunmaksızın kolluk tarafından alınan tanık veya sanık beyanları, mahkemede doğrulanmadıkça hükme esas alınmaz. (YCGK, 2022/702 K.)
- ❖ Teşhis işlemi PVSİK Ek Madde-6'ya uygun değilse hukuka aykırıdır ve delil olarak kullanılamaz.
- ❖ Mesai saati içerisinde cumhuriyet savcısı tarafından verilen arama kararının hukuka uygun olmadığına dair 7. Ceza Dairesi kararları.

2313 SAYILI UYUŞTURUCU MADDELERİN MÜRAKABESİ HAKKINDAKİ KANUN

- ❖ Kanunun 23/5. maddesinde iki ayrı suç olarak düzenlenmiştir.
- ❖ 23/5. maddenin 1. cümlesi uyarınca esrar elde etmek amacıyla kenevir ekilmesi 4 yıldan 12 yıla kadar hapis ve adli para cezası ile cezalandırılır.
- ❖ 23/5. maddenin 2. cümlesi uyarınca sadece kişisel kullanım amacıyla kenevir ekilmesi halinde 1 yıldan 3 yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.
- ❖ Ekimden anlaşılması gereken, toprağa atılıp hasat edilene kadar geçen süreçtir.
- ❖ Yargıtay uygulamalarına göre 20 köke kadar hint keneveri kullanmak amacıyla ekilebilir
- ❖ Ekimden sonra hasat yapılmış ve ele geçen madde miktarı kullanım sınırını aşmışsa bu durumda TCK 188/3 ve 2313 S. K. 23/5 maddeleri bakımından gerçek içtima hükümleri uygulanır.

KATKILARINIZ İÇİN
TEŞEKKÜRLER.

AV. EŞREF ÇELİK